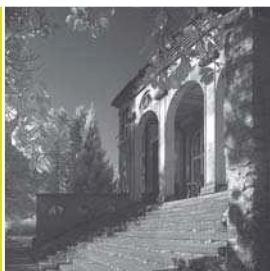

Načerpejte energii v regionu lázní

Ve znamení wellness životního stylu

str. 8

Vila Čerých v centru zájmu filmařů

Václav Havel v nové roli režiséra

str. 7

Vánoce na mnoho způsobů. Výstavy, koncerty, zážitky, ...

Nechte se inspirovat tradicemi našeho regionu a využijte bohatou nabídku svátečních kulturních programů

str. 4–6 a 12

KLADSKÉ POMEZÍ

TURISTICKÉ NOVINY ČESKO-POLSKÉHO POHRANIČÍ | ZIMA 2010

Za zimními krásami Kladského pomezí

Text: Jan Rutarová
Foto: Jan Flieger

Až k nám zavítá paní Zima a zahálí krajinu do bílého, nastane ten pravý čas pro zimní sporty a výlety do přírody. Sluneční paprsky posází bílé pláň trpytivými diamanty ze sněhových vloček, sníh bude příjemně křupat pod lyžemi a modrá obloha vytvářet tu pravou kulisu krásným scénériím zdejší krajiny. Z hřebene Broumovských stěn, vrcholu polské Hejšoviny, rozhleden na Ruprechtickém Špičáku nebo Žaltmanu, ale i mnoha dalších míst Kladského pomezí a sousedního Polska se naskytnou nádherné výhledy do kraje.

Možná zrovna nebude den s modrou oblohou a slunce nebude hřát, přesto se nenechte odradit a vydejte se ven – počasí bez sluníčka je tím správným časem pro tvorbu jinovatky, která na stromech a suché trávě vykouzlí huňatý kabát a krásné krystalky různých tvarů. O to víc vás potom zahřeje čaj nebo svařák a teplo krbu v některé z chat Kladského pomezí, o kterých se dočtete uvnitř tohoto vydání.

Tradičně bude pro zimní výpravy za krásami Kladského pomezí upravována síť lyžařských běžeckých tras, jejichž charakteristickými rysy jsou pozvolná stoupání, mírné sjezdy a již zmíněné krásné a daleké rozhledy do kraje.

Pokud zrovna nevyznáváte lyžování nebo pěší výlety, můžete využít krytá sportoviště nebo navštívit výstavu betlémů, zajít na předvánoční trhy a tradiční adventní akce v některém z měst Kladského pomezí. Inspiraci najdete v zimních turistických novinách.

Projekt „Lyžařské běžecké trasy v Kladském pomezí“

Pro milovníky zimních sportů a přírody Kladského pomezí bude v případě příznivých sněhových podmínek i pro nadcházející sezónu připraveno více než 300 km upravovaných běžeckých tras. Údržba stop zahrnuje především oblast Jestřebích hor, Adršpaško-Teplicka, okolí Dobrošova u Náchoda, okolí Machova, Hronova a Police nad Metují a také oblast Broumovských stěn a hraničních Javořích hor. Další kilometry stop jsou upravovány rolbou v polském národním parku Góry Stolowe, v okolí osad Karlów a Pasterka.

Foto: Petr Kohoutek

Některé trasy na sebe v určitých místech dílčích oblastí Kladského pomezí navazují a lze je tedy využít především pro půldenní nebo celodenní výlety. Jinde si lze naplánovat projetí ucelených lyžařských okruhů s výchozím i cílovým bodem ve stejném místě.

Novinky pro lyžařskou sezónu 2010/11

V oblasti Gór Stolowych bude nově upravován úsek, který značně zkrátí a zpříjemní cestu do Machova – stopa bude začínat v osadě Karlów, přetne silnici vedoucí z Karlówa do Machovské Lhoty a bude pokračovat lesními cestami na hranici. Lyžaři se tak dostanou snadno a bez překonávání velkých výškových rozdílů na Bor, odkud mohou pokračovat buď po tzv. Tkalcovském stezku na Bukovinu a přes Hůrku do Machova nebo klesnout na louky u Machovské Lhoty, kde jsou k dispozici další upravované kilometry stop.

Nově v osadě Karlów funguje půjčovna zimního vybavení, která nabízí běžecké lyže, sněžnice nebo speciální přívěsy pro přepravu dětí, které mohou využít rodiny a vydat se na výlet do bílé stopy. Z důvodu lepší přehlednosti – především pro uživatele webových stránek – bylo pro projekt údržby lyžařských tras Kladské pomezí rozděleno na deset menších oblastí. Na internetovém portále tak bude jednodušší a rychlejší orientace pro výběr tras, typů na běžkařské výlety nebo získání aktuálních informací o údržbě. Oblasti budou zhruba odpovídat nástupním místům na trasy (Jestřebí hory / Adršpach a okolí / Teplice nad Metují a okolí / Policko / Broumovské stěny a Broumovská kotlina / Góry Stolowe / Machovsko / Hronovsko / Náchodsko / Janovičky).

Víkendová doprava skibusem

I tuto zimu budou od prosince do února v provozu skibusy, které o víkendech odvezou zájemce

z Náchoda na Jestřebí hory a na Karlów. Jízdní řád je k dispozici v těchto zimních novinách a dále na webových stránkách <http://ski.kladskepomezi.cz>.

Skibusem se můžete nechat vyvézt i do Orlických hor – bližší informace poskytují webové stránky www.orlickehory-cz.info.

Aktuální informace o údržbě stop v Kladském pomezí

Pro projekt údržby lyžařských stop v Kladském pomezí jsou zřízeny speciální webové stránky, které fungují na adrese <http://ski.kladskepomezi.cz>. Informace o stavu a údržbě jednotlivých tras aktualizují a vkládají na web přímo udržovatelé jednotlivých tras. Webový portál je nejen průvodcem lyžařskými trasami (k dispozici mapa, popisy tras a jejich výškové profily), ale poskytuje také kontakty na osoby zajišťující údržbu stop v jednotlivých oblastech Kladského pomezí, kontakty na informační centra, seznam lyžařských vleků s kontakty atd. Údržba stop je prováděna především na víkend.

Garantem projektu „Lyžařské běžecké trasy v Kladském pomezí“ a zároveň hlavním koordinátorem úpravy tras je společnost pro rozvoj cestovního ruchu Branka, o. p. s. Údržba stop je spolufinancována z rozpočtu Královéhradeckého kraje. Skibusy jsou provozovány ve spolupráci s firmou CDS Náchod. Branka o. p. s. v rámci tohoto projektu spolupracuje se Správou Chráněné krajinné oblasti Broumovsko, se správou polského Národního parku Góry Stolowe a s mnoha dobrovolníky, kteří se v jednotlivých částech území starají o kvalitní údržbu stop.

Jménem všech, kteří se na realizaci projektu podílejí, žádáme návštěvníky, aby se na upravené tratě nevydávali pěšky ani nenechávali volně pobíhat psy a neničili tím běžecké stopy!

W poszukiwaniu zimowych atrakcji Pogranicza Kłodzkiego

Gdy zawita do nas pani Zima i przykryje wszystko nieskazitelną bielą, nadejdzie odpowiedni czas na uprawianie sportów zimowych i na wycieczki na łono natury. Białe równiny, skrząc się w promieniach słońca, inkrustowane będą diamentami z płatków śniegu, śnieg zaskrzypi przyjemnie pod nartami a błękitne niebo stworzy właściwe kulisy dla przepięknej scenerii tutejszego krajobrazu. Z grzbiotów Broumowskich Ścian (Broumovské stěny), szczytu Szczelińca (Hejšovina), wież widokowych na Ruprechtickim Szpiczaku (Ruprechtický Špičák) i Żaltmanie (Žaltman) oraz wielu innych miejsc Pogranicza Kłodzkiego i sąsiedniej Polski, rozciągają się przepiękne widoki.

Być może akurat tego dnia niebo nie będzie błękitne a słońce nie będzie mocno grzało, ale i to nie powinno zniechęci nas do wyjścia z domu – to właśnie wtedy, gdy nie świeci słońce, powstaje szron, okrywający wyczarowanym przez siebie kudłatym płaszczem drzewa, suche trawy, tworząc przepiękne krystalki o różnych kształtach.

Tym bardziej rozgrzeje nas potem herbata lub grzane wino i ciepły kominek w którymś ze schronisk Pogranicza Kłodzkiego, o których przeczytać można na stronach naszej gazetki.

Ciąg dalszy na stronie 3

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ / EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO
PŘEKRAČUJEME HRANICE / PRZEKRACZAMY GRANICE

www.kladskepomezi.cz

Sportování pěkně pod střechou

Ne každý z nás je příznivcem sjezdového lyžování či běžek, které v zimě hrají prim a neodmyslitelně k ní patří. Svůj čas prožít v Kladském pomezí, můžete v zimních měsících strávit i při jiných sportech a to pěkně pod střechou a za každého počasí. Kryté bazény, či zimní stadiony nabízí příjemnou fyzickou zátěž, po které se jistě budete cítit hned lépe. Následující seznam však svou nabídkou potěší i toho, kdo dává přednost spíše squashi, bowlingu či fitness centrům. Takový podvečer prožít s kamarády např. při bowlingovém přátelském zápase dodá sílu a chuť do dalších dnů.

KRYTÉ STADIONY

Zimní stadion Náchod

Na Strži 1795, 547 01 Náchod, t: +420 491 426 021, www.sportnachod.cz. Krytá ledová plocha, půjčovna bruslí, bruslení pro veřejnost.

Wikow arena Hronov

Palackého 1000, 549 31 Hronov, t: +420 491 483 367, +420 733 734 169, www.mestohronov.cz. Krytá ledová plocha, bruslení pro veřejnost.

Zimní stadion Jaroměř

Lužická 551, 550 01 Jaroměř, t: +420 491 811 659, +420 491 810 514. Krytá ledová plocha, veřejné bruslení.

Zimní stadion Nové Město n. Met.

Pod Lipami 459, 549 01 Nové Město n. Met., t: +420 491 470 155, +420 491 470 168, www.tjspartak.cz. Bowlingy, kuželky, squash.

BOWLING

Bowling DOK Hronov

Dvorská 40, 549 31 Hronov, t: +420 491 481 033 www.bowlinghronov.webgarden.cz 4 profesionální dráhy.

Bowling centrum Jaroměř

Knappova 162, 551 01 Jaroměř, t: +420 491 813 130, www.bowling-jaromer.cz 4 dráhy s profesionálním povrchem.

Bowling bar Rtyně v Podkrkonoší

Hornická 799, 542 32 Rtyně v Podkrkonoší, t: +420 731 032 703, www.orangeorange.net 2 bowlingové dráhy.

Bowling Na Rychtě, Nové Město n. Met.

Komenského 34, 549 01 Nové Město n. Met., t: +420 491 541 120, www.gapasro.cz 4 profesionální dráhy.

Bowling club Laguna

Jugoslávská 33, 547 01 Náchod, t: +420 491 433 023, www.laguna-nachod.cz, 4 profesionální dráhy.

Bowling – bar Náchod

Plhovská 340, 547 01 Náchod, t: +420 777 868 148, www.bowling-nachod.cz 4 profesionální dráhy.

K-Triumf Velichovky

Areál Sport Relax, Hustiřanská 211, 552 11 Velichovky, t: +420 491 407 121, www.k-triumf.cz, 2 dráhy.

Bowling Club Meziměstí

ul. 5.května 101, 549 81 Meziměstí, t: +420 608 668 878, 2 dráhy.

Kuželna Náchod

Tyršova 49, 547 01 Náchod, t: +420 491 424 993 Pronájem kuželny.

FITNES, RICOCHET, STOLNÍ TENIS, SQUASH, SKATEPARK...

DOK Hronov

Dvorská 40, 549 31 Hronov, t: +420 491 485 395, 732 762 703, www.bowlinghronov.webgarden.cz Ricochet, fitness, sauna.

EASY GYM fitness center

Karlovo náměstí 1999, 547 01 Náchod t: +420 731 572 581, www.easygym.cz Posilovna o rozloze 1000 m², spinning, masáže, solárium.

Fitcentrum O. Čáповá Hronov

Vyšehrad 344, 549 31 Hronov, t: +420 491 482 913. Fitness, solárium.

Fitcentrum M Náchod

Pražská 1759, 547 01 Náchod, t: +420 491 424 341. Fitness.

Fitnesscentrum Jaroměř

Na Valech 201, 551 01 Jaroměř, t: +420 775 226 236, <http://fitnesscentrum.ic.cz>. Fitness.

Internet a Tipsportbar Josefov

Doktora Reyla 84, 551 02 Josefov, t: +420 491 812 321, www.divis.josefov.cz Posilovna, stolní tenis.

STAVIS Česká Skalice

Havlíčkova 222, 552 03 Česká Skalice, t: +420 491 453 962, www.staviscs.cz. Fitness.

HÁČKO Červený Kostelec

Manželů Burdychových 245, 549 41 Červený Kostelec, t: +420 491 465 148, www.ochck.cz/hacko. Ricochet.

TJ SLOVAN Broumov

budova na fotbalovém hřišti, 550 01 Broumov t: +420 732 618 218, www.slovanbroumov.wz.cz. Ricochet, spinink.

Sportovní klub Nové Město n. Met.

ul.28.října 943, 549 01 Nové Město n. Met., t: +420 491 474 270, www.sportklub.cz. Posilovna.

SPORTCENTRUM Teplice n. Met.

„za školou“, 549 57 Teplice n. Met. t: +420 775 055 563, www.sportcentrum.cz Squash, fitness, stolní tenis.

Squash Náchod

Na Hamrech 2001, 547 01 Náchod t: +420 602 886 577, www.squash-centrum.unas.cz Squash, ricochet, stolní tenis. Půjčovna vybavení vč. obuvi.

Motokáry Velký Dřevíč

Velký Dřevíč 95, 549 34 Hronov, t: +420 602 312 722, www.motokary-motobydlo.cz Krytá motokárová dráha, evropský unikát, 4-patrová s 13 klopenými zatáčkami a 80 m tunelem, 720 m dlouhá.

SKATEPARK ULITA Broumov

Komenského 245, 551 01 Broumov t: +420 491 521 381, +420 774 412 649, +420 774 412 648, www.ulita.org. Skatepark v kryté hale, lezecká stěna.

KRYTÉ BAZÉNY

Krytý bazén Náchod

Pražská 178, 547 01 Náchod, t: +420 491 427 740 www.sportnachod.cz. Otevřeno: září – červen Plavecký bazén 25m, dětský bazén, parní komora, sauna, ...

Krytý bazén Nové Město n. Met.

ul.28.října 415, 549 01 Nové Město n. Met., t: +420 608 146 654, www.novemestonm.cz Služby: menší krytý bazén, sauna, vodní aerobio...

Aquapark Kudowa Zdroj (Polsko)

ul.Moniuszki 2A, Kudowa Zdroj t: +480 748 664 502, www.basen.eurograf.pl Plavecký bazén, bazén s proudem a masážními tryskami, dětský bazén, tobogán, sauna, výřivky. Platba v polských zlotých. Otevřeno celoročně.

BIEG NARCIARSKI IM. FRANCISZKA PABLA ZÁVODY V BĚHU NA LYŽÍCH

Text: Jana Rutarová
Foto: GCKSiT Radków

Cílem tohoto mezinárodního závodu je popularizace běžeckého lyžování jako formy trávení volného času, propagace aktivního odpočinku, propagace území Gór Stolowych, šíření myšlenky zdravého životního stylu a v neposlední řadě také šíření informací o osobě Franciszka Pabla.

Akci organizuje Gminne Centrum Kultury Sportu i Turystyki Radków. Bieg Pabla startuje v obci Pasterka. Jedná se o otevřený závod volnou technikou, který je určen široké veřejnosti a kterého se mohou zúčastnit amatéři i sportovci registrovaní ve sportovních klubech. Délka tratí je různá, podle jednotlivých kategorií (od 0,5 km do 20 km) a v závislosti na sněhových podmínkách. Akce se koná v krásné krajině Gór Stolowych a stopy pro jednotlivé tratě jsou upravovány rollbou.

Franciszek Pabel se zasloužil o objevení a zpřístupnění vrcholu Szczeliniec Wielki, velmi se angažoval na veškerých pracích spojených s jeho zpřístupňováním, objevil a pojmenoval většinu skalních útvarů. Pabel se stal turistickým průvodcem a také správcem Fondy (Kasa Szczelińca), který získával finance z poplatků za vstup do skal. Ty byly použity na vybudování schodů na vrchol, na zřízení stezek a zábradlí a Fond umožnil zpřístupnit další části vrcholu. R. 1813 obdržel Pabel post oficiálně jmenovaného turistického průvodce a pokladníka na Szczelinci. Bylo to vůbec první jmenování průvodce nejen v historii Sudet, ale také první oficiální jmenování v Evropě. Franciszek Pabel si psal deník, čímž připravil historii zpřístupnění Szczelince k tisku. Byla vydána pod titulem „Krótka historia uprzyśtępnienia Szczelińca wspomniana przez przewodnika po Szczelińcu sołtysa Franciszka Pabla“ („Krátka historie zpřístupnění Szczelince ve vzpomínkách průvodce F. Pabla“) a dnes je k dostání na Karłowě.

Třetí ročník závodu se uskuteční v únoru 2011, přesný termín konání zatím není určen, bude zveřejněn na webových stránkách, včetně termínu a způsobu podání přihlášek k závodu: www.biegpabla.pl a www.gorystolowe.info Organizátor si vyhrazuje právo závod zrušit z důvodu nepříznivých sněhových podmínek.

Lyžařské areály v Kladském pomezí

Skiareál Petřkovice

Petřkovice 86, Trutnov, t: +420 777 590 915, www.petrkovice.cz. 2 vleky, dětský vlek, tratě 600 až 800 m, umělé zasněžování 70 %, půjčovna lyží, škola lyžování, večerní lyžování.

Ski areál Kamenec

Teplice n. Met., ul. Nerudova, t: +420 777 117 907, +420 491 581 540, www.skikamenec.cz1.cz. 1 vlek, 2 tratě o délce po 500 m, umělé zasněžování 100%, půjčovna lyží, lyžařská škola, večerní lyžování.

Lyžařský vlek Radvanice

Radvanice, t: +420 499 897 336, www.vlekradvanice.cz. 2 vleky, dětský vlek, tratě 400, 200 a 100 m, umělé zasněžování 100 %, půjčovna lyží, škola lyžování, večerní lyžování.

Lyžařský areál Janovičky

Janovičky u Broumova, t: +420 603 529 799, +420 775 160 924, www.lkbroumov.ic.cz. 2 vleky, dětský vlek, tratě 270, 350 a 360 m, půjčovna lyží, večerní lyžování.

Ski areál Panská stráň

Nový Hrádek, t: +420 491 478 145, www.novy-hradek.cz. 1 vlek, tratě 460 a 340 m, večerní lyžování.

Lyžařské vleky Běloves (Brabák a Maliňák)

Náchod, t: +420 775 667 130, www.skibeloves.cz2 vleky, tratě 260 a 380 m, večerní lyžování.

Lyžařský vlek Nebíčko

Police nad Metují, t: +420 607 673 617, +420 728 267 377, 1 vlek, trať o délce 250 m, večerní lyžování.

Lyžařský vlek Hákovna

Malé Svatoňovice, t: +420 604 518 356, 1 vlek, trať o délce 400 m.

Lyžařský vlek Machov

Machov, t: +420 602 254 123, +420 491 547 103, www.vlekmachov.wz.cz

Lyžařský vlek Hrnčířák

Hronov, Žabokrký, t: +420 491 483 173, +420 728 029 718

Další možnosti lyžování jsou v nedalekých Orlických horách, např. střediska: Olešnice v Or. horách – SNOWPARK Čihalka, SKI AREÁL Olešnice Deštné v Or. horách Sedloňov

W poszukiwaniu zimowych atrakcji Pogranicza Kłodzkiego

W poszukiwaniu zimowych atrakcji Pogranicza Kłodzkiego, tradycyjnie już, zostanie przygotowana sieć biegowych tras narciarskich. Trasy te cechują niezbyt szybkie wzniesienia, łagodne zjazdy i wspomniane już, rozciągające się po horyzont przepiękne krajobrazy.

Jeśli ktoś nie jest zwolennikiem ani narciarstwa ani pieszej turystyki, zawsze może skorzystać z krytych obiektów sportowych, zwiedzić wystawę szopek, wybrać się na Bożonarodzeniowy jarmark lub wziąć udział w in-nym, organizowany w okresie adwentu, wydarzeniu kulturalnym, w którymś z miast Pogranicza Kłodzkiego. Inspirację można znaleźć w zimowych numerach gazet turystycznych.

Projekt „Biegowe trasy narciarskie na Pograniczu Kłodzkim“

Dla miłośników sportów zimowych i przyrody Pogranicza Kłodzkiego, przy dobrych warunkach śniego-wych, w nadchodzącym sezonie zostanie przygotowana ponad 300 km sieć biegowych tras narciarskich. Utrzymywane trasy znajdować się będą przede wszystkim w okolicach Gór Jastrzębich, skał Adršpaško-Teplických, obszarze Dobrošova koło Náchodu, okolicach miast Machov, Hronov i Police nad Metují, jak również w rejonie Broumowskich Ścian i granicznych Gór Suchych (Javoří hory). Kolejne odcinki tras utrzymywane będą za pomocą ratraków na terenie polskiego parku narodowego w Górach Stołowych, w okolicach wsi Karlów i Pasterka.

Niektóre trasy, w określonych miejscach poszczególnych rejonów Pogranicza Kłodzkiego, łączą się ze sobą i można je wykorzystać przede wszystkim na dłuższe wycieczki (trwające pół dnia i cały

dzień). Można również zaplanować przejechanie całego okrążenia, z punktem wyjścia i dojścia w tym samym miejscu.

Nowości w sezonie narciarskim 2010/11

W okolicach Gór Stołowych zostanie przygotowany nowy odcinek trasy, który znacznie skróci i umili drogę do Machova – trasa zaczynać się będzie we wsi Karlów, przetrnie szosę prowadzącą z Karlowa do Ma-chovskiej Lhoty i leśnymi dróżkami będzie ciągnęła się do granicy. Dzięki temu narciarze łatwo i bez konieczności pokonywania dużych wzniesień dostaną się na górę Skalniak (Bor), skąd mogą kontynuować jazdę po ścieżce nazywanej „Tkalcovsky stezník” na Bukovinę i przez Hůrkę do Machova, albo zjechać na łąki koło Machovskiej Lhoty, gdzie będą mieli do dyspozycji kolejne odcinki trasy.

Nowością jest i to, że we wsi Karlów działa wypożyczalnia sprzętów narciarskich, oferująca wypożyczenie nart biegowych (biegówek), raket śnieżnych i przyczep do transportu dzieci, z których mogą skorzystać rodziny, wybierające się na wycieczkę trasami narciarskimi po zaśnieżonej okolicy.

Ze względu na przejrzystość – głównie z uwagi na użytkowników internetu – pogranicze Kłodzkie zostało w niniejszym projekcie podzielone na dziesięć mniejszych obszarów. Dzięki temu, na portalu internetowym będzie można łatwiej i szybciej orientować się przy wyborze tras, znaleźć odpowiedzi odnośnie wycieczek narciarskich czy uzyskać aktualne informacje na temat stanu tras.

Podział ten będzie pokrywał się mniej więcej z miejscami rozpoczęcia trasy (Góry Jastrzębie (Jestřebí hory) / Adršpach (Adršpach) i jego okolice / Teplice nad Metují wraz z okolicą / rejon Policki (Policko) / Broumowskie Ściany (Broumovské stěny) i Kotlina Broumowska (Broumovská kotlina) /rejon Machovski (Machovsko) / rejon Hronovski (Hronovsko) / rejon Náchodu (Náchodsko) / Janovíčky).

„Skibus“ – transport w czasie weekendu

Również tej zimy, od grudnia do lutego, będą kursowały autobusy dla narciarzy – „skibusy”, które w soboty i w niedziele będą przewoziły pasażerów z miasta Náchod do Gór Jastrzębich oraz do Karlowa.

Rozkład jazdy znajduje się w zimowym numerze gazetki oraz na stronie: <http://ski.kladskepomezi.cz>

Skibusem można dostać się nawet w Góry Orlickie, bliższe informacje można uzyskać na stronie internetowej: www.orlickehory-cz.info

Aktualne informacje o stanie tras Na pograniczu Kłodzkim

Projekt przygotowania i utrzymywania tras narciarskich na pograniczu Kłodzkim posiada stworzoną specjalnie dla jego celów stronę internetową: <http://ski.kladskepomezi.cz>. Informacje o stanie poszczególnych tras zamieszczają i aktualizują administratorzy poszczególnych tras.

Zakonczenie z strony glownej
Tłumaczenie: Kamila Szymańska

Portal internetowy nie jest tylko i wyłącznie przewodnikiem po trasach narciarskich (mapy, opisy tras, profile). Zostały na nim udostępnione również dane kontaktowe osób, odpowiedzialnych za utrzymanie tras na poszczególnych obszarach pogranicza Kłodzkiego, adresy centrów informacyjnych, spis wyciągów narciarskich wraz z adresami itd. Trasy utrzymywane są przede wszystkim w weekendy.

Realizatorem projektu „Biegowe trasy narciarskie na pograniczu Kłodzkim” a zarazem głównym koordynatorem utrzymania tras, jest stowarzyszenie rozwoju ruchu turystycznego Branka, o.p.s. Utrzymanie tras jest współfinansowane z budżetu województwa krakowskiego. Kursy „skibusów” realizowane są we współpracy z firmą CDS Náchod.

W ramach projektu, Branka o.p.s. Współpracuje z administracją Obszaru Chronionego Krajobrazu Broumovsko, administracją Parku Narodowego Gór Stołowych, oraz wieloma wolontariuszami, którzy dbają o utrzymanie wysokiej jakości tras na poszczególnych obszarach.

W imieniu wszystkich osób, przyczyniających się do realizacji projektu, prosimy gości, aby nie niszczyli tras narciarskich, chodząc po nich lub pozwalając swoim psom na bieganie po nich!

Foto: Petr Kohoutek

Jízdní řády víkendových skibusů CDS Náchod od 25. 12. do 26. 2.

640129 Náchod-Hronov-Červený Kostelec-Úpice-Malé Svatoňovice-Odolov

Přepřevu zajišťuje : CDS s.r.o. Náchod, Kladská 286, středisko Náchod, Borská 5161, tel.491 541 343, fax 491 541 343

										3	1											ZÓNA	km	Tč											4	2																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
										62	64																								62	64																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	9 00	9 35	...	...	...	...	300	0	0	1	od	Náchod, aut. st.	MHD	př	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...

Muzejní vánoční noc

Vánoce se nezadržitelně blíží a s nimi i čas navštívit v předvánočním čase již IX. Muzejní noc v Městském muzeu v Novém Městě nad Metují.

Tato tradiční akce, kdy spolu lidé sdílejí sváteční náladu a obdarovávají se vzájemnou přítomností, se letos koná 3. prosince 2010. Muzeum je otevřeno do pozdních nočních hodin a svým návštěvníkům nabízí bohatý a pestrý výstavní a doprovodný program. V minulých letech jsme se v překrásně vyzdobeném muzeu seznámili s tradičními zvyky vánoc, pletením vánoček a pečením cukroví. A tak i letos zapomeňte na všední starosti a nechte se unášet na křídlech fantazie předvánoční atmosférou. Kapacita muzejních prohlídek je omezena a proto se můžete objednávat již od 15. listopadu 2010 na tel. číslech +420 491 472 119 a +420 731 627 741.

Podrobnější informace naleznete na www.muzeum-nmm.cz

Barunčiny Vánoce a advent na zámku v Ratibořicích a v Babiččině údolí

Text: Doplnit Jméno
Foto: Doplnit Jméno

Doplnit foto
Ratibořice
zimní!

Tradiční výstava „Barunčiny Vánoce“ se koná od čtvrtka 9. prosince do soboty 11. prosince 2010 od 9 do 16 hodin v Barunčině škole – součásti Muzea Boženy Němcové – v České Skalici.

Čeká na vás vánočně vyzdobená stará škola, výstava dětských obrázků z výtvarné soutěže „Ptáci svět“, inspirace pro vánoční výzdobu, dobový nábytek a předměty minulých století, výroba drobných dárek vlastníma rukama, občerstvení v malé hospůdce, v sobotu i prodej výrobků lidových řemeslníků a ukázky jejich práce.

Vstupné: 20 Kč/plné; 10 Kč/zlevněné. Školní kolektivy rádi objednáme na e-mailové adrese info@svcbajo.cz, kde také můžete získat podrobnější informace.

Adventní čas je prostoupen kouzlem, vzájemnou lidskou vstřícností a láskou. Je dobré zastavit se na chvíli, vychutnat tuto atmosféru, připomenout si naše tradice, obyčeje a magické praktiky, které tak dobře znali naši předci.

Ve dnech 2. až 5. prosince 2010 se v Ratibořicích setkáte s postavami z Babičky Boženy Němcové v adventní a vánoční náladě.

Při prohlídce adventně a vánočně vyzdobených interiérů v přízemí zámku vás přijme „Paní kněžna“. Zámecké úřednictvo a služebnictvo vás seznámí s adventními a vánočními zvyky na zámku v první polovině 19. století.

Vstupné: 50 Kč/plné; 30 Kč/zlevněné; 150 Kč/rodinné (vstupenka platí i pro Staré bělidlo, ale neplatí pro Mlýn).

Objednávky skupin na zámek: t: +420 491 452 123.

Při návštěvě u „Pana otce“ a jeho rodiny ve mlýně, poznáte lidové zvykosloví a zpěvy v době adventní a v čase Vánoc.

Vstupné 40 Kč/jednotné; 35 Kč/objednané skupiny/os. (vstupenka platí i pro Staré bělidlo, ale neplatí pro zámek). Objednávky skupin do mlýna: t: +420 737 855 304 (A. Řeháková).

Staré bělidlo naleznete vánočně vyzdobené podle vyprávění B. Němcové v knize Babička. Pro návštěvu Starého bělidla platí vstupenka zakoupená na zámku nebo ve mlýně.

Advent je obdobím sebereflexe...

Text: Lucie Lesáková
Foto: Jan Flieger

Rozhovor s husitským farářem Tomášem Karlem

Pan Tomáš Karel slouží jako farář v kostele ČČSH v Úpici, vystudoval Husitskou teologickou fakultu Univerzity Karlovy, obory teologie a psychosociální vědy. Jako farář začal sloužit v roce 1996 a v Úpici je od roku 1998.

Jak myslíte, že dnešní lidé vnímají advent? Spíše materiálně nebo duchovně?

To je těžká otázka. Co to znamená materiálně? A co to znamená duchovně? Myslím, že materiálně, jde-li o nákup dáreků a úklid, pečení cukroví atd., advent a dobu Vánoční zažíváme všichni. Ostatně je těžké o něčem říci, že to dělám čistě materiálně; kupuji-li dárek protože mám někoho rád, nebo pečuji-li s láskou cukroví, jde zároveň o materiální i duchovní záležitost. Když bychom k takto ideálně pojaté přípravě (k úklidu je té lásky zapotřebí opravdu mnoho...) přidali ještě duchovní rozměr, který reflektuje jednak bídu a temnotu žití, a zároveň netušené a vysvobozující východisko v naději ve spásu, pak by toto období mohlo být ještě

voňavější, čistší a bohatší.

Jak se liší návštěvnost kostela během roku, během adventu a o půlnočních bohoslužbách?

Zjevně. Na takzvané půlnoční se kromě narození Mesiáše zjevují i davy lidí v průběhu zbývajících roku nevidané.

Myslíte si, že během adventu chodí více lidí ke zpovědi – pastoračnímu rozhovoru?

Myslím, že ne. Ale nedělní texty ke kázání i tematika biblických hodin úzce korespondují s liturgickým obdobím, které směřuje člověka k sebereflexi a pokusu hledat, vidět a přiznat si pravdu o svém životě.

K jakým státům podle Vás patří ČR, co se týče prožívání adventní doby v rámci křesťanských zemí v Evropě? Spíše k těm „duchovním“ nebo „materiálním“?

Myslím, že ačkoliv patříme ke státům s hluboce zakořeněnou křesťanskou kulturou, je jakékoliv „náboženské“ zapojení člověka sledováno většinou společností jako podivné. Někdy mám takový

pocit, že my křesťané jsme jakousi anomálií dnešní společnosti – „náboženské“ zapojení člověka sledováno většinou společností jako podivné.

Chodí do kostela spíše staří nebo mladí lidé? Liší se to o Vánocích?

Budu mluvit za husitský sbor v Úpici: chodí spíše lidé dříve narození. Pověstinou jde o ročníky narozené za předválečné Československé republiky. Na půlnoční však chodí i ročníky mladší.

Pořádáte v době adventu nějaké akce?

Ano, a za tuto otázku děkuji. V adventním období již několik let i s podporou Města Úpice pořádáme adventní koncert hrnovské ZUŠ. Vždy jde o velkolepý zážitek, kdy tamní kantoři, absolventi i současníci zaplní Husův sbor, často jde až o 70 účinkujících! Jsem moc rád, že i v letošním roce můžeme tento koncert úpické veřejnosti nabídnout. Koncert se bude s největší pravděpodobností konat v neděli 19. prosince v Husově sboru v Úpici. Akce bude včas plakátovaná, už nyní ale zvou všechny Vaše čtenáře, kteří si v adventu chtějí udělat čas na něco opravdu pěkného.

Novoměstské betlémy

Nové Město nad Metují leží v kraji betlémářů. Dokonce samo bývá od dob historika Jana Juránka nazýváno Českým betlémem. Historické město, jakoby stékající k řece Metují ze skalnatého ostrohu s dominantou zámku a kostela s měšťanskými domy, si přímo říká o tento krásný název. Zvláště když město pokryje čerstvá sněhová peřina, připomíná jeho panorama staročeské jesličky.

Není divu, že Český betlém inspiroval výtvarníky; vznikly tři novodobé novoměstské betlémy.

Jako první, v roce 1968, vystřihovací „Český betlém – Nové Město nad Metují“ akademického malíře Jiřího Škopka. Modely pro figurky – daráky mu byli tehdejší obyvatelé města a kulisou Svaté noci stylizované novoměstské panorama se zasněženým zámekem a dřevěnými chaloupkami.

Před Vánocemi r. 1996 se na podloubí novoměstského náměstí poprvé objevila skupina postav v nadživotní velikosti s jeslemi a chlévem. Jiří Škopek ji vytvořil jako obdobu vystřihovacího betlému. Figury jsou vyřezány ze silné překližky a malovány akrylovými barvami. Najdete tu i postavy nové, některé vymyšlené, ale i konkrétní osoby z města. V letošním roce mohou návštěvníci nově zrekonstruovaného Husova náměstí tento velký betlém shlédnout od 8. prosince 2010 do Tří králů 2011.

V Městském muzeu je celoročně přístupný Měšťanský betlém, který začal vznikat roku 2001 pod rukama známé řezbářky Jarmily Haldové ze Sedlčova v Orlických horách. Jedná se o výtvarný počín svým nápadem a provedením zcela ojedinělý. Nejdříve vznikla základní část betlému – Svatá rodina a několik renesančních domů na zdejších náměstí, součástí je i zámek se sochou Bedřicha

Smetany v popředí. Dále navazují jednotlivé strany náměstí, budova Spolkového domu se slunečními hodinami, kostel Nejsvětější trojice a další domy v jeho sousedství. Před vyřezanými domy je betlémský chlév s jesličkami a s ležícím Ježíškem, postava Josefa a Marie, tři králové, nechybí ani oslík a volek. Betlém se začal rychle rozrůstat. Řada lidí využila možnost objednat si vyřezání figurky představující někoho z rodiny a darovat ji do betléma; dnes je figurek již více než devadesát.

A tak společně s autorkou Jarmilou Haldovou zavzpomínáme na vznik některých z nich: „První objednané figurky byly od nestora novoměstského skautingu, který si přál loutkáře a skautika. Potom jsem k výročí nedožitých kulatých narozenin vyráběla fotografa se starým fotoaparátem. Často se stává, že nezůstane u jedné figury, ale přidá se i celá rodina. Také já mám v betlémě svoje želízko v ohni. Muzeum projevilo přání mít postavičku z historie města. Byl určen mecenáš města a třikrát zvolený starosta, který byl tiskařem a z chudého chlapce se vypracoval až na ředitele závodů. Vznikla postava důstojného pána, ředitele tiskáren, ke kterému jsem přidala učedníka, jak ručně sází písmena a stojí na bedýnce. A to je to moje želízko – já jsem přišla z Prahy a můj pradědeček pocházel z chudé rodiny s mnoha dětmi a jako malý šel do učení na tiskařského učně. Byl tak malinký, že musel mít bedýnku pod nohama, aby všude dosáhl.“

O čertovi na Chocholouši

Kdo někdy byl na Chocholouši, ví, jak daleko je k doktorovi, když něco v těle škřípe. Věděla to i vdova Kubečková. Už třetí den polehávala s rýmou a kašlem. Pod duchohou třela o sebe studené nohy a na noc si dávala kolem krku obklad. Dvakrát denně ji navštívila sousedka Volhejnová, taky vdova. Přihřála čaj, vyklepala peřinu a nabídla nějaké sousto, ale Kubečková neměla na jídlo ani pomyslení. Sousedka přiložila do kamínek a zase šla. Blížil se večer, smrákalo se a všechno utichalo. Ozvalo se lehké zaklepání na dveře a do místnosti vstoupil vysoký pěkný pán v tmavém plášti a klobouku. Stříbrná hůlka ťukla o zem a pán hlasitě pozdravil. Tetka sebou v posteli cukla, asi byla v polospánku a cizinec ji překvapil.

„Doufám, že jsem vás nepolekal, vážená paní, to bych nerad. Pan Copko mi slíbil nějaké ořechy, ale ještě není doma, tak tady v tom povětří přešlapuju a vidím, z komína se kouří...“

Text: Dita Poláková
s laskavým svolením p. Čuhaniče

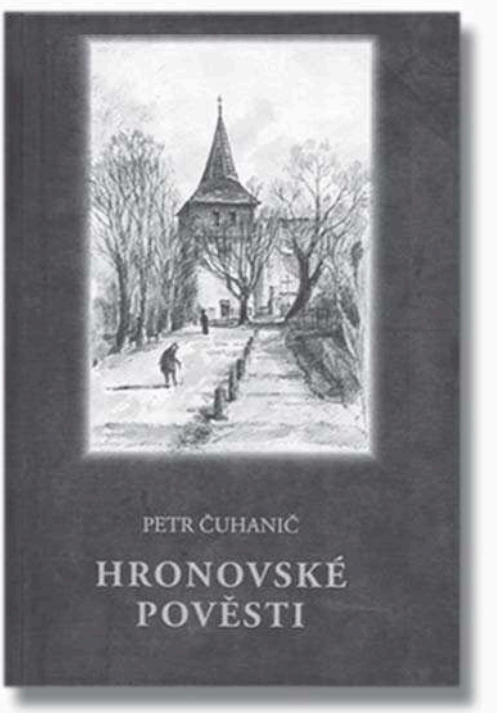
„Tak se posadte a poslužte si vánočkou, nic vám nemůžu podat, marodím.“
„Děkuju mnohokrát, ale jsem po jídle. A copak vás sužuje, že se tak ptám?“
„Předevčirem koukám do zrcadla a byla jsem bleďá jak zindule, a slabá jak moucha. Vod' ty doby ležím. Asi nějaká škřípka....“

Jak to s vdovou Kubečkovou, kterou navštívil sám čert dopadlo, si můžete přečíst v nové knize Hronovské pověsti, kterou napsal i nakreslil pan Petr Čuhanič. Knička je určena pro všechny, které zajímají příběhy prostých lidí z Hronovska a jak sám autor napsal: „Do této knížky jsem vepsal sdělení prostých, pro mě však neobyčejných lidí. Vyprávění, do kterých vložili všechnu starost i bolest, životní moudrost a zkušenosti, lásku, každodenní malé i větší radosti, vzpomínky, tradiční hodnoty, úctu k dobru a spravedlnosti, obavy i střípky štěstí.“ Kniha je k dostání v Informačním centru v Hronově.

Text: Monika Mrázková, Ing. Petr Suchánek

A jelikož byl velice schopný a progresivní, dobře se vyučil a vystudoval, stal se ředitelem významné tiskárny v Praze. Takže často při práci na figurce zapojují, co je mně blízké. Vznikla tak i figurka zeměděle z Krčína, kterou objednala jeho vnučka podle fotografie, na které drží v náručí děda malé děvče. Shodou okolností mám i já podobný snímek, kde mě drží můj dědeček a na hlavě máme stejné čepičky.“

18. listopadu 2010 začíná v Městském muzeu v Novém Městě nad Metují výstava betlémů. Exponáty zapůjčí Třebechovické muzeum betlémů. Návštěvníci budou moci obdivovat tradiční historické i současné betlémy, malé i rozměrné, ale také netradiční, vyrobené z keramiky, kamínků, hutního skla, cínu, pšeničné slámy, orobince, samorostu nebo z moduritu. Výstava bude umístěna ve všech prostorách a expozicích muzea a potrvá do 1. února 2011.

Tradiční vánoční recepty

Rybí polévka

V našem prostředí bývá nicméně rybí polévka tradičně spojována s Vánocemi a se slavnostní štedrovečerní večeří. Bývá spolu se smaženým kaprem jedním z jejích hlavních chodů. Typická česká sváteční rybí polévka byla hustá a krémová. Vždy se připravovala z kapřích hlav, ocasů, rybích vnitřností, jiker nebo mličí, množství kořenové zeleniny, cibule a koření. Zahustila se máslovou jíškou, a pokud nebyly rybí jikry, přidávala se opražená krupice. A ani dnes tomu není jinak. Recepty na vánoční rybí polévku z kapra se mohou lišit podle krajevých nebo rodinných zvyklostí, ale základ je v podstatě vždy stejný.

K přípravě vánoční polévky potřebujeme: kapří hlavu, kapří ořez, jikry nebo mličí a další jedlé části, cibule, 150 g másla, 300 g kořenové zeleniny (mrkev, petržel, celer), pepř, nové koření, sůl, 50 g másla a 50 g hladké mouky na jíšku a petržel.

Postup přípravy je zhruba následující: cibuli, kořenovou zeleninu, rybí hlavu a ocas dáme vařit. Cibulku rozhodně nesmažíme, protože by přebila jemnou chuť polévky. Můžeme přidat i několik kuliček nového koření a pepře. Ingredience vaříme dle potřeby a pak vývar přecedíme. Maso vykloupíme na mísu a obereme, zeleninu nakrájíme na kostičky a osmažíme na másle. Připravenou zeleninu přidáme do čistého vývaru, uděláme máslovou jíšku, zředíme studenou vodou a vlijeme do základního vývaru. Polévka je takřka hotová. Jíšku necháme ještě přejít varem a nakonec nasympeme vnitřností. Ke konci vaření pak přidáme ještě maso obrané z hlav a ostatních částí ryby. Dobrou chuť!

Vánočka od mé babičky

750 g polohrubé mouky, 150 g jemného moučkového cukru, 150 g másla, 3 žloutky, 40 g droždí, 7 g soli, asi 3/8 l mléka, trochu citronové kůry, 20 g rozinek, 40 g mandlí

Postup je jednoduchý. Nejdříve si připravíme kvásek, na teplém místě necháme vzejít. Do mísy dáme mouku, doprostřed dáme cukr, citronovou kůru, žloutky, přidáme kvásek, rozpuštěný vlahý tuk a pak po částech zaděláváme mlékem, ve kterém jsme rozpustili sůl. Vařečkou těsto dobře vytloukáme, tím do něho vhnáme vzduch. Dobře vypracované těsto je hladké a lesklé. Protože těsto na vánočku je dosti tuhé, po vypracování v míse jej přendáme na pomoučený vál a vypracujeme rukama. Vložíme zpět do mísy, přikryjeme čistou utěrkou a necháme kynout na teplém místě asi hodinu. Po hodině těsto promícháme vařečkou a necháme dále kynout. Dobře vykynuté těsto je tehdy, jestliže zvětšilo 1× svůj objem a je pružné. Těsto vyndáme na pomoučený vál, vpracujeme do něho rozinky a sekané loupané mandle. Těsto rozdělíme na 9 dílů. Ze čtyř upleteme spodní díl, ze tří druhou vrstvu a dva spleteme nahoru.

Pokud mohu poradit: do základu vánočky udělám menší doliček, vložím pletenec ze tří dílů, opět malý důlek a poslední pletenina ze dvou. Prozatím se nestalo, že by se vánočka rozjela. Vánočku zajistíme špejlemi a necháme další 1/2 hod. kynout.

Pak povrch vánočky potřeme rozšlehaným vejcem, do kterého jsme zašlehali trochu mléka, posypeme krájenými mandlemi a dáme do předehřáté trouby na 180 °C. Po 15-ti minutách teplotu snížíme asi na 160 °C i méně a pečeme asi 30 – 40 minut.

Advent aneb doba předvánoční

Čím je pro nás prosinec? Pro někoho to může být měsíc pohody, klidu, rozjímání a očekávání. Na druhou stranu také období velkého úklidu, bláznivého nakupování v přeplněných supermarketech, shánění dárků na poslední chvíli, měsíc plný stresu a starostí. Každopádně je to ale měsíc adventu a záleží na každém z nás, jak ho prožije. Co vlastně ale pojem „advent“ znamená, kdy vznikl a jaký je jeho smysl?

Slovo advent je odvozeno z latinského adventus (příchod) a v křesťanské liturgii se jím nazývá přípravná doba, jež předchází vánočním svátkům. Začíná čtyři neděle před Vánoce a první adventní den není pro věřící jen upozorněním na blížící se oslavu Kristova narození. Nový církevní rok totiž nezačíná prvním lednovým dnem jako občanský kalendář, ale první adventní nedělí. Křesťanské chápání času se odvíjí od Kristova narození, k událostem došlo buď ante nebo post Christum natum (před nebo po Kristově narození). V každém novém křesťanském roce znovu ožívá mysterium Kristova narození, života, smrti a vzkříšení. Církevní rok proto začíná v době, kdy se věřící připravují na počátek Kristovy události, tj. jeho vtělení a narození. První den nového církevního roku je tedy zároveň prvním dnem adventu, vánočního předhody, předcházejícího vánočním svátkům, díky nimž v našich myslích rok co rok ožívá starodávný příběh o narození vyvoleného dítěte v betlémském chlévě.

První náznaky zavádění vánoční přípravné doby, tedy adventu, pocházejí ze druhé poloviny 4. století ze Španělska a Galie. Zvyk předvánočního přípravného času, který měl ve svých počátcích ráz kajicnosti a byl spojen s přísným postem, se rozšířil do ostatních zemí a kolem 6. století pronikl do Říma. Názory na počátek a dobu trvání se v jednotlivých zemích po staletí různily. Až v 11. století v západokřesťanském světě zvítězilo římské pojetí liturgie a doba trvání adventu se ustálila na čtyřech nedělích na památku doby, která uplynula od Kristova narození. Počátek adventu, který trvá 22 až 28 dní, tak může připadnout na jakýkoliv den mezi 27. listopadem a 3. prosincem.

Nejvýznamnější dny adventu

Adventní doba byla zejména v minulosti časem půstu a střidmosti, při kterém se měli lidé namísto požívání nadměrného jídla a pití věnovat zbožnému rozjímání. Zakázány byly veškeré zábavy, tanec a zpěv. Přesto měli lidé tento čas rádi. Zahrnoval totiž i několik pěkných svátků a tradic, které zkrátily dobu čekání a příprav na svátek nejočekávanější – Štědrý den.

Během adventu lidé slavili svátky svatých. Prvním z nich je svátek sv. Ondřeje, který připadá na **30. listopad**. V lidové tradici je svatý Ondřej

považován za ochránce nevěst a proto se v den jeho svátku dodržovaly zvláštní magické úkony – věštby, spojené především s dívčími vdavkami. Svatoondřejská noc byla považována za jednu z nejmocnějších nocí roku a byla jí odpradávná připisována čarovná moc.

Na **4. prosince** připadá svátek sv. Barbory, patronky všech horníků, vojáků, střelců, zedníků a dělostřelců. V předvečer svátku svaté Barbory chodily po domech skupiny dívek zahalené do dlouhých bílých šatů, s rozpuštěnými, rozčuchanými vlasy a bílými obličejí. „Barborky“, jak se těmto dívkám říkalo, nosily v jedné ruce košíček s dárky pro hodné děti a v druhé ruce měly metlu pro ty zlobivé. Velmi známým zvykem, který přetrval až dodnes, bývalo řezání třešňové větvičky, která se odnesla do domu, kde bylo děvče na vdávání, a čekalo se, zda se větvička o Štědrém dnu obalí květy, což znamenalo brzké vdavky.

5. prosince se slaví svátek sv. Mikuláše. Svatý Mikuláš je patronem všech námořníků a rybářů, ochráncem převozníků a hlavně dětí. Večerní pochůzka sv. Mikuláše, čerta a anděla je u nás dodnes všeobecně známa a patří k nejsilnějším dětským zážitkům. Podle staré lidové víry sestupuje každý rok 5. prosince navečer z nebe na zem, obchází lidské příbytky a spolu s andělem a čertem naděluje sladkosti a ovoce hodným dětem, stejně jako uhlí a brambory dětem zlobivým.

13. prosince slaví svůj svátek sv. Lucie, patronka švadlen, kočích, sklenářů a brousířů. Svátek je spojen s příchodem světla, kdy se krátí dlouhé zimní noci a prodlužuje se den. V předvečer svátku svaté Lucie chodily „Lucky“ kolem stavení a v rukou nesly dřevěný nůž, březové koště nebo husí peroutku. Byly ustrojené do bílého roucha a obličej měly zahalený bílou plachetkou nebo pomoučený. Symbolizovaly mimo jiné čistotu, a to nejen oděním, ale i naznačováním vymetání smetí z jizby. Tyto postavy nenadělovaly, jen strašily.

Štědrý den v Čechách a v Polsku

Po svátku svaté Lucie následuje den nejvíce očekávaný, Štědrý den. Štědrý den je posledním dnem adventu a připadá na předvečer svátku Narození Páně. Svůj svátek slaví Adam a Eva, kteří jsou považováni za patrony snoubenců.

V českých rodinách většinou začíná Štědrý den zdobením vánočního stromčku, kterým je nejčastěji smrk, borovice nebo jedle. Tento zvyk se u nás ujal až někdy v první polovině 19. století. První vánoční stromek byl k vidění v pražské vile tehdejšího ředitele Stavovského divadla Jana K. Liebicha a to roku 1812. Poté trvalo zhruba třicet let, než se v Praze začaly stromky běžně prodávat. Zejména v minulosti chodily děti zrání s proutkem po sadě a budily ovocné stomy, aby měly příští rok dostatek úrody. Přitom zpívaly: „Stromčeku vstávej, ovoce dávej, ustroj se, umyj se, je Štědrý den!“. Dnes se tato říkanka také používá, ale děti ji většinou zpívají před ozdobeným vánočním stromkem.

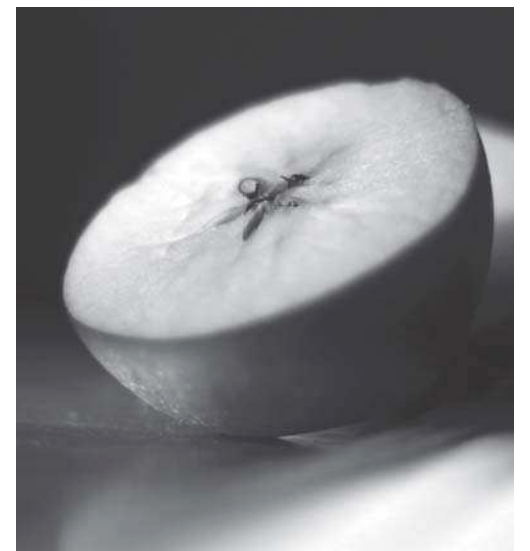
Mnoho lidí drží na Štědrý den půst a říká se, že kdo vydrží celý den nejíst, tak večer uvidí zlaté prasátko. S východem první hvězdy končí půst a my usedáme ke štědrovečernímu stolu. Věřící lidé zahajují slavnostní večeři společnou modlitbou, ve které vzpomínají na uplynulý rok a děkují Bohu za vše dobré, co přinesl, i za to, co vzal. Tradičním českým pokrmem bývá rybí polévka, kapr a bramborový salát. To se však v jednotlivých rodinách liší. Namísto rybí polévky se můžeme setkat například s houbovou nebo čočkovou polévkou. Často se také na štědrovečerní tabuli vyskytuje hrách, který dle prastarých zvyků zaručuje dostatek peněz po celý rok a podobné účinky prý mají také šupiny z kapra, které si lidé schovávají do peněženek.

Po večeři čekáme na příchod Ježíška, který nám naděluje dárky pod stromček. Neodmyslitelnou součástí večera kromě rozbalování dárků je také zpívání koled a plnění nejrozsáhlejších zvyků. Velice oblíbené je tzv. vánoční čarování, kdy se lidé snaží odhalit svoji budoucnost. Mezi to patří pouštění lodiček, házení pantoflí nebo rozkrajování jablka. Svůj osud můžete poodhalit také litím olova. Stačí jen roztavit olovo, připravit nádobu se studenou

vodou a položit jasně formulovanou otázku. Pak vylíte žhavé olovo do vody a ve vzniklém odlitku byste měli najít odpověď na svou otázku. O půlnoci chodíme do kostela na půlnoční bohoslužbu, která znamená jakési vyvrcholení štědrovečerních oslav.

V Polsku se věří, že o Vánocích opouští Ježíšek nebe a přijíždí na oslátku mezi lidi na zem. V každém bytě je proto připraveno pod stromčkem trochu sena pro oslíka. Někde děti navštíví o Štědrém večeru Mikuláš, který naděluje dárky stejně jako Ježíšek. V žádném domě nechybí stromček ani jesličky. Většina Poláků drží v tento významný den půst a Štědrovečerní večeře „wieczera wigilijna“ začíná v okamžiku, kdy se na nebi objeví první hvězda. Na slavnostně prostřeném stole stojí svícen, pod kterým leží peníz, jenž má chránit dům před chudobou. Někdy se také na stůl klade lůžko ze sena jako připomínka jesliček v Betlémě. Nad stolem visí zavěšená hvězda. Hospodyně prostře vždy jeden příbor navíc pro náhodného návštěvníka nebo hladového poutníka. Před večeří se rodina pomodlí, čtou se úryvky z Bible a všichni členové rodiny se dělí o malou bílou oplatku „oplatek“. Tu láme hlava rodiny a během tohoto zvyku se pronášejí přání. Štědrovečerní tabuli má tvořit 12 chodů, symbolizujících 12 měsíců v roce. Začíná se borščem z červené řepy, fazolovou polévkou nebo zelím s houbami. Hlavní chod tvoří nejčastěji kapr připravený na různé způsoby, ale setkat se můžeme také s pečeným krocanem nebo krůtou. Tradičním vánočním pokrmem je podlouhlý bílý chléb a tzv. makúvky, zemle máčené v hodně slazeném mléce a dochucené mákem a rozinkami.

Dárky se rozdávají ještě před nebo těsně po večeři a nezapomíná se ani na zvířata. Legenda vypráví, že zvířata o půlnoci promluví lidskou řečí a sdělují si, jak s nimi lidé zacházejí. O půlnoci chodí lidé na pastýřskou mši, nazývanou Pasterka.

Text: Lucie Nýltová | Foto: Jan Flieger

Wigilia w Czechach

Text: Lucie Nýltová
Tlumaczenie: Marcin Wągiel

Wigilia jest ostatnim dniem adventu i przypada na wieczór poprzedzający święto Bożego Narodzenia. Tego dnia imieniny obchodzą Adam i Ewa – patroni zaręczonych.

W polskich rodzinach Wigilia zaczyna się zazwyczaj od przystrajania choinki, którą jest najczściej świerk, sosna albo jodła. Zwyczaj ten przyjął się u nas dopiero w pierwszej połowie XIX wieku. Pierwszą choinkę można było zobaczyć w praskiej willi ówczesnego dyrektora Teatru Stanowego Jana K. Liebicha w roku 1812. Trzeba było jednak ponad trzydziestu lat, aby kupowanie choinek stało się w Pradze powszechnym zwyczajem.

Niegdyś dzieci chodziły o poranku z gałzkami po sadzie i budziły drzewa owocowe, aby w nadchodzącym roku były dostatecznie urodzajne. Śpiewały przy tym: „Drzeweczko wstawaj, owoce dawaj, ubierz się, umyj się, Wigilia jest!“ Rymowanek tę można słyszeć do dziś, jednak obecnie dzieci śpiewają ją zazwyczaj pod przystrojoną choinką.

Wielu ludzi przestrzega w Wigilię postu – powiada się, że kto wytrzyma cały dzień bez jedzenia, wieczorem ujrzy złotego prosiaczka. Wraz z pojawieniem się pierwszej gwiazdy kończy się post i zasiadamy do wigilijnego stołu. Wierzący rozpoczynają uroczystą kolację od wspólnej modlitwy, w trakcie której wspominają miniony rok oraz dziękują Bogu za całe dobre, które przyniósł, oraz za to, co wziął. Tradycyjnymi czeskiimi daniami wigilijnymi są: zupa rybna, karp oraz sałatka ziemniaczana. Wszystko jednak zależy od konkretnej rodziny. Zamiast zupy rybnej może się pojawić na przykład zupa z soczewicy albo grzybowa. Na wigilijnym stole często można też znaleźć groch, który według prastarych zwyczajów ma ponoć zapewnić dostatek pieniędzy przez cały rok – podobnie zresztą jak karpie łuski, które ludzie chowają sobie do portfeli.

Po kolacji czekamy na przyjście Jezusa, który przynosi nam pod choinkę prezenty. Nieodłączną częścią wieczoru wigilijnego jest oprócz rozpakowywania prezentów także śpiewanie koled oraz praktykowanie najrozszejszych zwyczajów. Niezwykle popularne są tzw. Bożonarodzeniowe czary, w trakcie których ludzie próbują poznać swoją przyszłość. Należą do nich: puszczanie fódcezek, rzucanie pantofli czy rozkrwanie jabłka. Swoją los można też poznać, lejąc ołów. Wystarczy go roztopić, przygotować naczynie napelnione chłodną wodą i postawić jasno sformułowane pytanie. Następnie wlewa się wrzący ołów do wody, aby zastygł, a w powstałym kształcie można wyczytać odpowiedź na swoje pytanie.

O północy chodzimy do kościoła na mszę północną, która stanowi punkt kulminacyjny wigilijných uroczystości.

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ / EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO
PŘEKRAČUJEME HRANICE / PRZEKRACZAMY GRANICE

www.kladskepomezi.cz

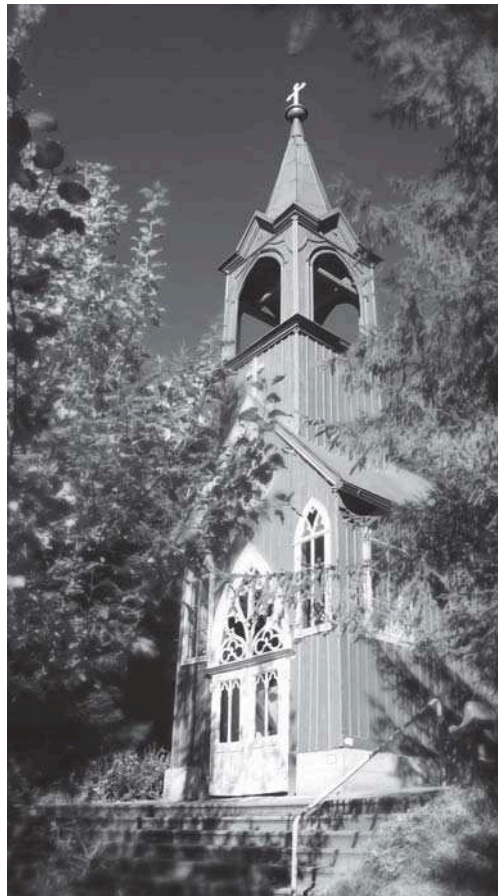
Suchodolská kaplička

Mezi dominanty obce SuchýD ůl ještě donedávna patřily dvě kapličky. Jedna z nich, dřevěná kaplička v Ticháckově lese, v červenci letošního roku vinou nezodpovědného žháře lehla popelem.

Za svůj vznik tato kaplička vděčila zjevením, která prý viděla v letech 1892–1895 v Ticháckově lese mladá dívka Kristina Ringlová. Tajemná paní se jí údajně zjevila třiatdvacetkrát. Již brzy putovalo na místa zjevení velké množství lidí, tvrdí se, že až 10 000 osob denně. Na místě nepatrné studánky byla vybudována nádrž na vodu, výklenek a zdvo s kamenným mostem. Okolo celého lesa vznikla křížová cesta. Na místě prvních zjevení byla postavena socha Panny Marie a v roce 1897 dřevěná kaplička. Do věže kapličky byl zavěšen zvon. Ke kapličce vedou kamenné schody, tzv. růžencové.

K místům zjevení putovaly denně spousty lidí, což mělo příznivý vliv na ekonomickou situaci Police nad Metují, podle dochovaných pramenů byly hostince stále plné, cesta z Police nad Metují byla lemována jarmarečnickými boudami, výstav piva z obou polických pivovarů dosáhl v roce 1893 absolutního rekordu v historii. Vlaky z Václavice musely být zdvojeny, aby zvládly nápor poutníků, přijíždějících z celého Rakouska Uherska. Na situaci reagovala církev, tzv. pastýřským listem, ve kterém napomínala věřící, aby do Suchého Dolu neputovali. Protože na to však lidé nedbali, došlo dokonce ke střetům poutníků s četnictvem a k zatykání. Přesto se celý poutní areál stal dodnes vyhledávaným výletním místem. A velké množství lidí je stále přesvědčeno o léčivé moci těchto míst. Ostatně existuje spousta děkovaných dopisů a příběhů vyléčených nemocných. Proto také všechny zdrtila zpráva, že kaplička už není...

A téměř vzápětí po tom, co přestaly doutnat její pozůstatky, zvedla se obrovská vlna solidarity. Všichni uvítali rozhodnutí obecního zastupitelstva

postavit na stejném místě repliku původní kaple. Na zvláštní konto zřízené obecním úřadem přicházejí denně větší i menší částky od lidí, kterým není osud „jejich“ kapličky lhostejný. A jsou to lidé ze všech koutů naší republiky.

číslo účtu 1118220329/0800
Česká spořitelna

Na plánovanou stavbu nové kapličky lze přispět i v hotovosti do pokladniček zřízených na těchto místech: v Restauraci Suchý Důl, v Kiosku Slavný, v prodejně potravin Suchý Důl – Vernerová, v prodejně potravin Bukovice – Petrová, v Infocentru v Polici nad Metují, v Knihkupectví Kohlová Police nad Metují, v prodejnách Skrbíkův ráj (Police nad Metují, Hronov, Broumov, Česká Skalice, Červený Kostelec). Sběrka potrvá až do dubna 2011.

Text: Jitka Ištaková, Suchý Důl
Foto: Jan Flieger

Vila Čerych, filmové místo

Letošní letní prázdniny ve vzdělávacím středisku Vila Čerych byly neobyčejné. Téměř dva měsíce se architektonický klenot města Česká Skalice stal sídlem filmařů.

Text: Pavla Špačková, Regionální informační centrum Česká Skalice

A jak to všechno začalo? Vlastně úplně nenápadně. V létě roku 2009 přijel do Vily Čerych člověk, který se představil s tím, že hledá vhodné místo pro budoucí natáčení českého filmu. Prošel zahradou, udělal několik fotografií a odjel. Za týden se ozval, že se „naše“ vila dostala do nejužšího výběru. Pár dní na to se ve vile překvapivě objevil filmový štáb v čele s panem exprezidentem Václavem Havlem, který se chystal poprvé postavit za filmovou kameru jako režisér.

Pracovníci občanského sdružení Centrum rozvoje Česká Skalice, kteří provozují vzdělávací středisko Vilu Čerych, byli velmi potěšeni zprávou, že si právě tento objekt vybral pan Václav Havel k natáčení filmové adaptace své divadelní hry ODCHÁZENÍ. Po přečtení textu jsme nabyli dojmu, že se to snad jinde ani filmovat nemohlo. Historický, magický dům se zahradou, s překvapivě velkým okrasným bazénem, s altány a pergolami, v sousedství třešňového sadu, jakoby trpělivě čekal na chvíli, až ho filmaři pro Odcházení objeví.

Producentem filmu, který bude mít premiéru v březnu 2011, je BUC-FILM Jaroslava Boučka. Filmový štáb i herecké obsazení je exklusivní - kamera Jan Malíř, hudba Michal Pavlíček, střih Jiří Brožek. V hlavních rolích se představí Dagmar Havlová – Veškrnová, Josef Abrhám, Eva Holubová, Vlasta Chramostová. Dále se můžeme těšit na Tatanu Vilhelmovou, Jana Budaře, Jiřího Lábusa, Oldřicha Kaisera, Stanislava Zindulku, Jaroslava Duška a další známé herecké tváře.

A o čem vlastně Odcházení je? Bývalý kancléř Vilém Rieger (Josef Abrhám) obývá s rodinou služební vilu. Nedávno přišel o práci a nedokáže se s tím vnitřně vyrovnat. Snaží se to nedávat najevo, ale hroutí se mu svět, protože se musí vystěhovat z vládní vily. Jako jediné reálné uplatnění se pro něj jeví místo poradce u bývalého tajemníka Kleina (Jaroslav Dušek), kterému byla vila prodána.

Díky filmu se architektonicky vzácný objekt v České Skalici nesmazatelně zapíše do paměti filmových diváků a s „Odcházením“ obletí celý svět. Těší nás to především kvůli panu Ladislavu Čerychovi, že se jeho milovaný dům dočkal takové slávy. Bratři Čerychové v roce 2001 darovali rodinou vilu neziskovému sektoru – Nadaci rozvoje občanské společnosti. Přáli si, aby vila sloužila k místnímu, regionálnímu i mezinárodnímu rozvoji, vzdělávání a osvětě. Od roku 2003 jejich přání plní provozovatel – občanské sdružení Centrum rozvoje Česká Skalice.

Vila Čerych patří ke klenotům české předválečné architektury. Honosný dvoupatrový dům s velkou zahradou byl svatebním darem továrníka Ladislava Bartoně z Dobenína své neteři Marii Bartoňové – Čerychové. Rodinné sídlo Čerychů navrhl přední český architekt **Otakar Novotný** (1880–1959), autor budovy slavného pražského Mánesa nebo obchodního a obytného domu nakladatele Štence v Praze.

Foto: Jan Flieger

Lázeňství v Kladském pomezí

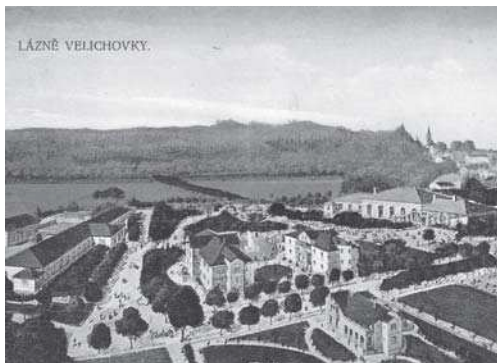
Text: Kudlackova
Lázně Velichovky a.s.

Kladské pomezí není jen regionem skal, ale i regionem lázní. Lázeňství zde má dlouholetou tradici. Kromě moderních lázní ve Velichovkách bylo lázeňskou i metropolí i město Náchod. Milovníkům lázní a wellness má Kladské pomezí co nabídnout. Posuďte sami...

Přestože se lázeňství a wellness v posledních letech stali součástí životního stylu mnohých z nás, řada lidí stále neví, co si pod tímto pojmem wellness představit. Wellness přinesl novou vlnu péče o zdraví, která přerůstá o něco starší pojem fitness. Již se nejedná pouze o fyzickou zdatnost. Wellness životní styl si žádá více – změnu chování, postojů a zvolení si filosofie, kterou budeme vyznávat. Vše by mělo směřovat ke zlepšení zdraví, kvality života a celkové pohodě. Je to pohled na naše stravování, naši vnitřní rovnováhu a v neposlední řadě na péči, kterou věnujeme našemu tělu i našemu osobnímu růstu.

Každý z nás alespoň občas zatouží nechat se opečovávat a hýčkat. Ale ne z povinnosti, nýbrž proto, že si to zasluhujeme. To vše by nám měla nabídnout wellness centra, která jsou provozována v rámci relaxačních či hotelových komplexů. Největší rozmach v České republice přišel v roce 2007 a již o rok později bylo otevřeno jedno z prvních wellness center také v regionu Kladského pomezí. Relaxační a wellness centrum (v Hotelu TOMMY) je situováno v příměstské části na Babí u Náchoda a během více než dvou let svého působení si získalo řadu stálých klientů. Právě zde se můžete oddávat nekončícímu odpočinku, kdy celou řadu wellness procedur Vám doporučí kvalifikovaný personál.

Lázně Velichovky se nacházejí na severovýchodě Čech, zhruba 20 km od Hradce Králové, v nádherném lůně přírody, obklopeny rozlehlým parkem. Komu chybí zdraví, najde zde perfektní lékařskou péči, komu chybí energie, může si ji přijet načerpat do nově vybudovaného relaxačního centra.

Je to již více než sto let, kdy se dvě sestry, baronky z rodu Hopflingen – Bergendorf, na základě doporučení Dr. Kutíka rozhodly, že zde, v krásném Podkrkonoší, založí lázně. Důvodem byla především slatinná zemina, svými léčivými účinky ohromující a svým složením ojedinělá na celém našem území. Velichovské „černé zlato“ je napájeno prameny vody s obsahem uhličitanu vápenatého a železa. Slatina velmi dobře působí proti bolesti, zlepšuje prokrvení tkání a celkově regeneruje. Nejčastěji se proto využívá v léčbě pohybového ústrojí. Působí však i preventivně. Pro ty, kteří zatím léčbu nepotřebují a problémům v budoucnu chtějí předejít vhodnou prevencí. Tou může být třeba odpočinek v nově vybudovaném wellness centru.

Institute Medical Wellness je oázou pro všechny, kteří se chtějí dostat zase do rovnováhy. Jemné tóny hudby, uklidňující svit svíček a příjemná atmosféra naznačují, že se tady budete cítit opravdu dobře. Vybrat je z čeho a ochotný, stále usměvavý personál vám poradí proceduru přímo na míru. Bude to medová masáž, která odbourává stres, detoxikuje celé tělo a odplavuje vyčerpání, nebo speciální masáž studenými a teplými kameny, jež spojuje energie jing a yang? Možná si chcete trochu „zamlsat“ a nechat se rozmazlovat čokoládovou masáží, případně na sebe nechat působit přírodní éterické oleje při levandulové koupeli... V nabídce je též několik druhů kosmetických ošetření, aqua aerobic, baňkování, duo masáže nejen pro zamilované a mnoho dalšího. Hitem letošního roku vynikají například čtyřdenní tematicky zaměřené „rošády“, „pobyt na míru“ či pobyty pro seniory. Přijďte a vyzkoušejte slatinné zábaly a koupele.

Jaká je vlastně obecná náplň lázeňských a wellness služeb?

Plavání, hydromasáže a vířivá vana

Pro pravidelné rekondiční plavání krytý bazén s protiproudem. Plavání je aktivita, při které rovnoměrně zatěžujeme svalstvo celého těla a tím dochází k lepšímu prokrvení tkání. Naopak nedochází k zatěžování kloubů a výborně působí na naši fyziku. Balzám na duši vám bude relaxační koupel ve vířivé vaně whirlpool, jejíž masážní účinek společně s horkou vodou přináší nejen pozitivní vliv např. na bolest svalů, odbourává stres, pomáhá proti nespavosti, ale také stimuluje tvorbu endorfinů, které jsou rovněž nazývány jako hormony štěstí, protože způsobují dobrou náladu. Jako novinku mezi procedurami uvádíme hydromasážní vanu se světelnou terapií pro aromatické a bylinné koupele. Vliv vody je výjimečný... Pokud se chcete zregenerovat po každodenním stresu, hydromasáž vám zabezpečí příjemné uvolnění těla a svalů, a to v přirozeném vodním prostředí.

Finská sauna a infra kabina

Občasným saunováním přinese vašemu tělu báječný odpočinek a relaxaci. Při pravidelných návštěvách – nejlépe jednou týdně, má sauna pozitivní vliv už i na vaše zdraví. Saunování má především výborný preventivní účinek. Napomáhá klidnější činnosti srdce, uvolňuje dýchací cesty, dochází ke zlepšení krevního oběhu a látkové výměny. Stejně tak utiší vaše podrážděné nervy, migrénu nebo nervozitu. Trochu odlišnou procedurou je infrakabina, která nahrazuje klasické suché nebo mokré saunování. Má tu výhodu, že v ní nedochází k pocení, dýchá se relativně chladný vzduch a přitom se tělo prohřívá. Kabina je vybavena speciálními zářiči, které produkují infračervené paprsky a pomocí nich dochází ke zrychlenému prohřátí svalstva a kloubů. Procedura pomáhá i při snižování nadváhy, protože se při saunování spalují kalorie a tím příznivě ovlivňují množství podkožních tukových zásob. Zároveň pomáhá detoxikovat organismus a zbavuje ho minerálního odpadu. Hlubokým vyčištěním pórů zmírňuje kožní problémy, léčí ekzémy a akné – celkově podporuje zdravou pleť bez vrásek, bojuje proti celulitidě a zotavuje unavenou a ochablou pokožku.

Rekondiční a relaxační masáže

Ve správném wellness centru nesmí chybět celá škála masáží. Kromě klasických rekondičních masáží je možné vyzkoušet i další relaxační masáže, které se liší technikou masírování a vlivem na náš organismus. Reflexní masáž chodidel vychází ze skutečnosti, že na chodidle se zobrazuje celé naše tělo. Každý reflexní bod je zakončením nervové dráhy, která začíná například v mozku, prochází

danými orgány a končí na našem chodidle. Reflexní terapie pomáhá odstraňovat bloky reflexních drah a tím zlepšuje činnost jednotlivých orgánů. Antistresová indická masáž hlavy přináší léčivé ošetření hlavy, ramen a horní části paží. Tato mimořádná masáž ulevuje od napětí a stresu, kterému jsme neustále vystavováni. Působí jako opravdový lék na různé bolesti a napětí ve svalích krku a ramen. Při velmi oblíbené masáži lávovými kameny se využívají speciální havajské techniky, které ve spojení éterickými oleji tělo dokonale promasírují, prohřejí a díky této kombinaci pak mají vysoký terapeutický a relaxační účinek. Životní energie uvězněná v zatuhlých svalích a kloubech se tak uvolní a rozproudí harmonicky po celém těle. Medová masáž se zábalem je v první řadě vhodná pro detoxikaci organismu. Dochází ke zbavování škodlivin a zároveň jsou do těla vpravovány účinné látky z medu i éterických olejů. Pomůže vám při potížích s nespavostí, bolestmi hlavy nebo trávicími obtížemi. Medová masáž se doporučuje i lidem, kteří trpí nemoce kloubů nebo revmatismem. Masáž stehů pomáhá redukovat celulitidu. Baňkování je metoda tradiční čínské medicíny. Baňky jsou většinou skleněné nádoby, které se naplní horkým vzduchem a přikládají se na tělo, které se tímto prokrví a uvolní. Masáž příznivě ovlivňuje funkci vnitřních orgánů a probouzí lymfatický systém člověka. Tím se bude další dny z vašeho těla odplavovat množství škodlivin, které jsou v těle navíc. Po tomto vyčištění pocítíte uvolnění a novou energii.

www.hotel-tommy.com
www.velichovky.cz

CESTOVNÍ A INFORMAČNÍ CENTRUM V ČERVENÉM KOSTELCI

Vše na jednom místě...

Informační centrum města provozujeme v úzké spolupráci s Městem Červený Kostelec a jeho Městským kulturním střediskem. TIC je začleněno do akreditace v systému asociace A.T.I.C. ČR. V rámci podpory rozvoje turistického ruchu pak spolupracujeme s dalšími informačními centry v našem regionu a příslušnými organizacemi na podporu turistického ruchu.

Cestovní a informační centrum funguje celoročně a je zaměřeno svou aktivitou jak pro turisty a návštěvníky města tak i pro občany našeho města. Cílem je koncentrovat informace o nabídce kulturních, společenských i sportovních akcích na jednom místě a poskytovat tak občanům i návštěvníkům města „vše na jednom místě“. Informační centrum zajišťuje také předprodeje vstupenek na všechny akce pořádané MKS Červený Kostelec a dále poskytování informačních a propagačních materiálů města a regionu.

V rámci poskytování informací regionu provozujeme také informační portál www.cervenokostecko.cz. Naši snahou je i na tomto portálu poskytovat dostupné informace o připravovaných akcích a případné informace o předprodeji vstupenek. Zároveň zde naleznou návštěvníci portálu i běžné informace o červenokosteckém regionu, tipy na výlety a mnoho dalších užitečných informací.

Provozní doba:
letní sezóna (16. 6.–14. 9.)
Po-Pá 09:00–18:00, So 08:00–11:00,
Ne 9:00–11:00;
zimní sezóna (15. 9.–15. 6.)
Po-Pá 09:00–17:00, So 09:00–11:00

Kontakty:
CESTOVNÍ A INFORMAČNÍ CENTRUM
ČERVENÝ KOSTELEČ, CA SUR, s.r.o.
5. května 603, 549 41 Červený Kostelec
(přímo naproti Penny Marketu)

t: +420 498 100 657, +420 724 088 587
f: +420 498 100 658
e-mail: info@casur.cz
www.cervenokostecko.cz
www.123zajezy.cz

Wellness pobyt v lázeňském městě Polanica-Zdrój

Nabídka turistických atraktivit Polanice osloví nejen tradiční lázeňské hosty, ale i rodiny s dětmi a aktivní turisty. Vždy si zde příjemně odpočnete – podhorské klima s mírnou zimou a slunným létem je příznivé výletům a vycházkám.

Léčebnou základnu polanických lázní tvoří dvě lázeňské nemocnice (jedna z nich je zaměřena na časnou a posthospitalizační kardiologickou rehabilitaci), čtyři lázeňská sanatoria a dětské sanatorium. Dále zde sídlí Odborné medicínské centrum, které vzniklo rozšířením Kliniky plastické chirurgie. Nová nabídka lázní se neomezuje pouze na léčbu, ale zaměřuje se také na prevenci nemocí, které jsou často důsledkem přepracování a stresu. Pobyt v Polanici je vhodný obzvláště pro osoby unavené, přepracované, trpící častými nemocemi, které se chtějí zregenerovat, nabýt nových sil a získat ztracené zdraví.

Zmodernizovaná budova lázeňského domu se stouletou tradicí, Wielka Pieniawa, leží v samém středu lázeňského parku. Komfort a pohodlí zajistí harmonicky vybavené interiéry, široká paleta procedur přímo na místě, salon krásy, obchod. Přímou na místě je rovněž bazén s přísadou minerální vody, vířivka, sauna a solná jeskyně. Novinkou je wellness centrum SPA, které je přímo v objektu. K dispozici je dále kavárna, jídelna, bezbarierový přístup a lékařský personál. V bezprostřední blízkosti se nachází léčivé prameny a lázeňská kolonáda, která vede podél řeky, a je lemována řadou stylových kaváren a restaurací.

U prameníku si můžete načerpat léčivou minerální vodu vhodnou pro váš organismus. Také nejoblíbenější polská stolní minerální voda Staropolanka se stáčí právě zde, v Polanici. Nádherný Lázeňský lesopark s obrovským množstvím rododendronů a pěníníků i lesopark s kamenným medvědem lákají k romantickým vycházkám. Odpoledne a navečer se hosté vydávají do parku poslechnout si koncert lázeňské hudby nebo shlédnout představení barevné fontány.

Polanica je moderním lázeňským městem, které se i v rámci propagace města a lázní věnuje nejen léčbě, ale také aktivnímu odpočinku – zaměřuje se tedy jak na lázeňské hosty, tak na turisty a tzv. zdravotní turistiku.

Pobyt wypoczynkowy w mieście uzdrowiskowym Polanica-Zdrój

Oferta turystyczna Polanicy skierowana jest nie tylko do typowych gości uzdrowisk, lecz także do rodzin z dziećmi oraz aktywnych turystów. Można tutaj zawsze przyjemnie odpocząć – klimat podgórski charakteryzujący się łagodną zimą i słonecznym latem sprzyja wycieczkom oraz spacerom.

Bazę medyczną polanického komplexu sanatorijnego stanowią dwa szpitale uzdrowiskowe (jeden z nich specjalizuje się we wczesnej i poszpitalnej rehabilitacji kardiologicznej), cztery sanatoria oraz sanatorium dla dzieci. Swoją siedzibę ma tutaj ponadto Specjalistyczne Centrum Medyczne, które powstało w wyniku rozbudowy

Kliniki Chirurgii Plastycznej. Nowa oferta uzdrowiska nie ogranicza się wyłącznie do zabiegów leczniczych, ale koncentruje się także na profilaktyce chorób, które często są skutkiem przepracowania oraz stresu. Pobyt w Polanicy zalecany jest zwłaszcza osobom zmęczonym, przepracowanym, często chorującym, które chcą się zregenerować, nabyć nowych sił i odzyskać utracone zdrowie.

Zmodernizowany budynek sanatorium Wielka Pieniawa, która może się pochwalić stuletnią tradycją, leży w samym środku parku zdrojowego. Komfort oraz wygodę zapewnią harmonijnie wyposażone wnętrza, szeroka oferta zabiegów, salon urody, sklep. Bezpośrednio na miejscu znajduje się także basen z domieszką wody mineralnej, jacuzzi, sauna oraz jaskinia solna. Nowością jest centrum wellness i SPA, które mieści się bezpośrednio w obiekcie. Do dyspozycji są ponadto kawiarnia oraz stołówka przystosowane do potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych a także personel medyczny. W bezpośrednim pobliżu znajdują się źródła lecznicze oraz prowadzący wzdłuż rzeki deptak, który otacza kompleks stylowych kawiarni oraz restauracji.

W Pijalni można zaczerpnąć leczniczej wody mineralnej, która jest niezwykle korzystna dla organizmu. Co cie-kawe, najbardziej popularną polską stołową wodę mineralną Staropolankę czerpie się właśnie tutaj – w Polanicy.

Wspaniały Park Zdrojowy porośnięty niezwykle liczną rododendronów i azalii a także park leśny z kamiennym niedźwiedziem stanowią wymarzone miejsca na romantyczne spacer. Po południu i wieczorami goście wybierają się do parku, aby posłuchać koncertów muzyki uzdrowiskowej albo obejrzeć barwne spektakle miejscowej fontanny.

Polanica jest nowoczesnym miastem uzdrowiskowym, które w ramach promocji miasta i sanatorium oferuje nie tylko leczenie, lecz także aktywny wypoczynek – swoją ofertę kieruje zatem zarówno do gości uzdrowiska, jak i do turystów w ramach tzw. turystyki zdrowia.

Text: Hana Holečková
Foto: Archiv IT Polanica-Zdrój
Tłumaczenie: Marcin Wągiel

Slavoňovský kostelík

V Novém Městě nad Metují a jeho okolí je několik pozoruhodných architektonických památek. Jednou z nich je dřevěný kostelík ve Slavoňově.

První zmínka o původně farním kostele pochází z roku 1384. Stávající dřevěný kostel pochází z roku 1553 a o jeho stavbu se zasloužili bohatí sedláci Kotačkové z nedalekého Blažkova. Kostel byl zbudován z jedlových a dubových klád. V roce 1705 byl opraven, rozšířen a pestrobarevně vymalován. Kazetový strop vymalovali Eliáš a Jindřich Dominik Köhlerové. Barvy byly ale později zabíleny a dokonce přemalovány olejovou barvou. Původní malby byly zrestaurovány v letech 1970–73 profesorem Františkem Mervartem.

V kostele jsou cenné památky, jako dřevěná křtitelnice ve stylu lidového baroka ze 17. století, kazatelna a varhany. Původně byl kostel zasvěcen svatému Martinovi, patronu horníků, ale od roku 1683 je zasvěcen svatému Janu Křtiteli.

Zároveň s kostelem byla již před rokem 1384 vystavěna zděná zvonice, stojící opodál. Je opatřena třemi zvony. Největší je Jan Křtitel, který váží 1 200 kg a byl odlit v roce 1773, střední, zvaný Jan Nepomucký, ulitý v roce 1561, váží 600 kg, nejmenší Václav pochází z roku 1950.

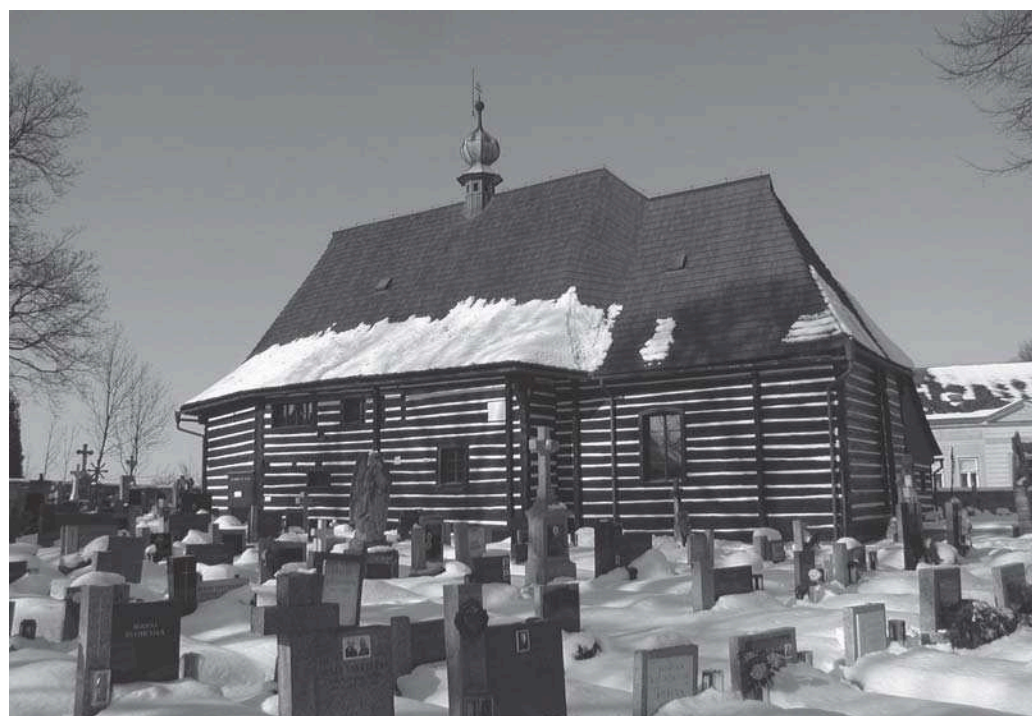
Text: Petra Kuřátková

Slavoňovský kostel je kostelem farním. Od svého založení nepřestal plnit svoji původní funkci, tedy konají se v něm bohoslužby (nedělní bohoslužby od 9.00 hodin), svatby, křty, pohřby. Každoročně se tu koná i půlnoční mše. 24. prosince 2010 se kostel otevře všem věřícím a nejen jim ve 22.00 hodin. Při těchto příležitostech je možné prohlédnout si nádherný interiér kostelíka. Mimo tyto události je kostelík zamčený, je ale možné interiér shlédnout přes zamčenou mříž, nebo návštěvu domluvit na tamní faře.

V prosinci a lednu je každoročně interiér kostela doplněn vyřezávaným betlémem. Střídají se tu dva. Letos bude vystaven mladší z nich; figurky vyřezal výtvarník a řezbář Josef Čtvrtečka, který se svou manželkou, malířkou, žili v obci Bradla, blízko Slavoňova. Při respektování základní betlémské scény oživil betlém postavičkami svých současníků i několika figurkami ze světa pohádek.

V příštím roce bude tento betlém vystřídán nejstarším dochovaným betlémem na Náchodsku. Je dílem řezbáře Františka Hartmanna z doby kolem roku 1800 s figurami o výšce 20 až 25 centimetrů. Soubor je i přes své stáří velmi dobře zachován.

V zimě i v létě lze z Nového Města dojít do Slavoňova krásnou procházkou. Na Štědrý den se koná v kostelíku noční bohoslužba. Začíná ve 22 hodin.

Přehled některých dalších nočních bohoslužeb v Kladském pomezí:

Nové Město nad Metují, kostel Nejsvětější Trojice na Husově náměstí – ve 24.00 hodin půlnoční mše svatá. **Nové – Město nad Metují, kostel sv. Ducha v Krčíně** – v 15.30 hodin Vigilie, dětská bohoslužba. **Jaroměř, kostel sv. Mikuláše** – ve 23.45 zpívání vánočních koled, ve 24.00 hodin půlnoční mše svatá **kostel Nanebevstoupení Páně v Josefově** – ve 23.30 hodin zpívání vánočních koled, ve 24.00 hodin půlnoční mše svatá. **Husův sbor v Jaroměři** – ve 22.45 hodin vánoční troubení, ve 23.00 hodin štědrovečerní mše svatá. **Náchod, Husův sbor** – v 17.00 hodin vytrubování koled z věže, 23.00 noční bohoslužba. **Náchod, děkanský kostel sv. Vavřince** – 24.00 hodin půlnoční mše svatá. **Úpice, kostel ČCŠH** – ve 22.45 hodin noční bohoslužba. **kostel sv. Jakuba** – ve 24.00 hodin noční bohoslužba. **Broumov, Kostel sv. Petra a Pavla** – ve 24.00 hodin půlnoční mše. **Česká Skalice, Farní kostel Nanebevzetí Panny Marie** – ve 22 hodin půlnoční mše. **V Polsku** jsou půlnoční mše v každém kostele ve 24.00 hodin, nazývají se „Pasterka“.

Okénko ekologické poradny v České Skalici, tentokrát na téma:

Fair trade

Fair trade neboli spravedlivý obchod je organizované sociální hnutí a tržní přístup, jehož cílem je přímá a účinná podpora znevýhodněných pěstitelů a řemeslníků z rozvojových zemích třetího světa, tedy Afriky, Asie a Latinské Ameriky. Výrobci nabízejí spravedlivé obchodní podmínky, možnost vymánit se z bludného kruhu bíd, žít důstojný život a plánovat budoucnost. Nám, spotřebitelům, pak dává jedinečnou možnost prostřednictvím každodenního nakupování snadno a účinně se zapojit do snižování chudoby lidí na celém světě.

A jak se fair trade výrobek pozná? Zboží je zřetelně označeno ochranou známkou přímo na obalech. Výroba takovýchto výrobků je šetrnější k životnímu prostředí. Upřednostňují se místní přírodní materiály, získané udržitelným způsobem, obnovitelná energie, šetrné postupy v zemědělství i následné zpracování. Mezi takovými výrobky naleznete například různé druhy kávy, čajů, kakao, třtinový či palmový cukr, rozinky, rýži, směs koření, čokolády a bonbóny.

Regionální informační centrum v České Skalici ve spolupráci s ekologickou poradnou od měsíce září rozšířilo svoji nabídku sortimentu právě o fairtradové výrobky, kterých zde máme širokou škálu. Tímto krokem chceme podpořit zmiňovaný tržní přístup. K tématu jsme zhotovili informační leták, ve kterém naleznete další informace. Věříme, že jsme Vám alespoň trochu osvětlili způsob, jakým i vy můžete pomoci.

Text: Helena Hamanová

FAIRTRADE

Ekoporada sídlí v prostorách Regionálního informačního centra v České Skalici, Třída T. G. Masaryka 33 (vedle nové lékárny při hlavní silnici) a široké veřejnosti nabízí bezplatné poradenství v oblasti ekologie a životního prostředí.

Provozní doba:
Pondělí, středa 9 – 12, 13 – 17 hodin
t: + 420 491 426 600, 774 578 100
e-mail: ekoporada@centrumrozvoje.eu

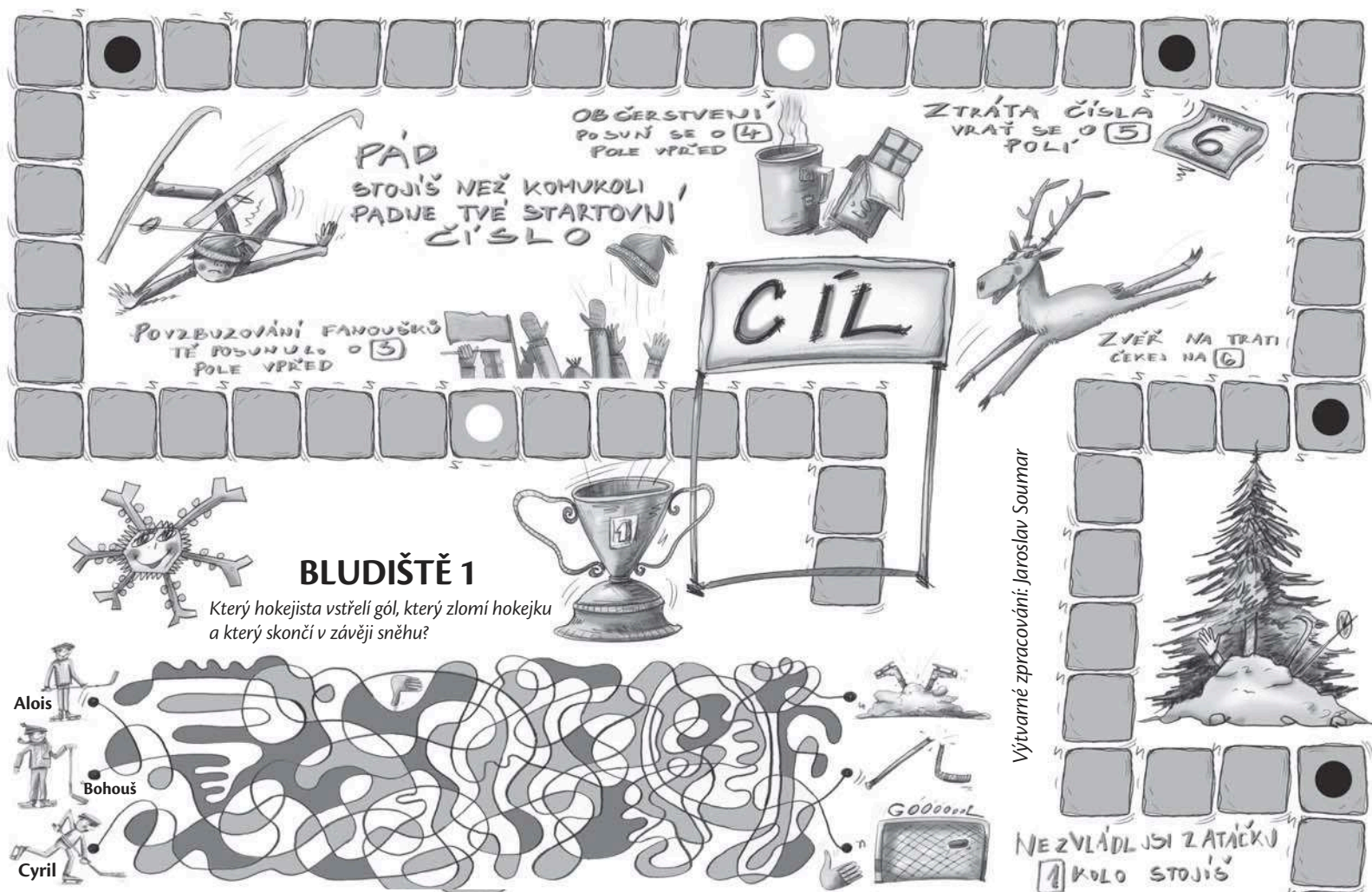
Kdo si hraje, nezlobí...

Soutěžte s námi o ceny!

VÝHERCI Z MINULÉHO ČÍSLA

Stavebnici Merkur obdrželi tyto výherci: 1. místo – Pavel Richter, Choceň, 2. místo – Jakub Kasnar, Červený Kostelec, 3. místo – Josef Bednář, Hronov

Řešení jednotlivých úkolů (2x bludiště a rozdíl na obrázcích) pošlete nejpozději **do 31. 3. 2011** na e-mailovou adresu info@kladskepomezi.cz nebo poštou na adresu Branka o. p. s., Masarykovo náměstí 1, 547 01 Náchod. Spolu s řešením nezapomeňte napsat také vaše jméno a příjmení, poštovní adresu a telefon nebo e-mail. **Zaslané odpovědi budou slosovány a pět výherců bude odměněno! ***

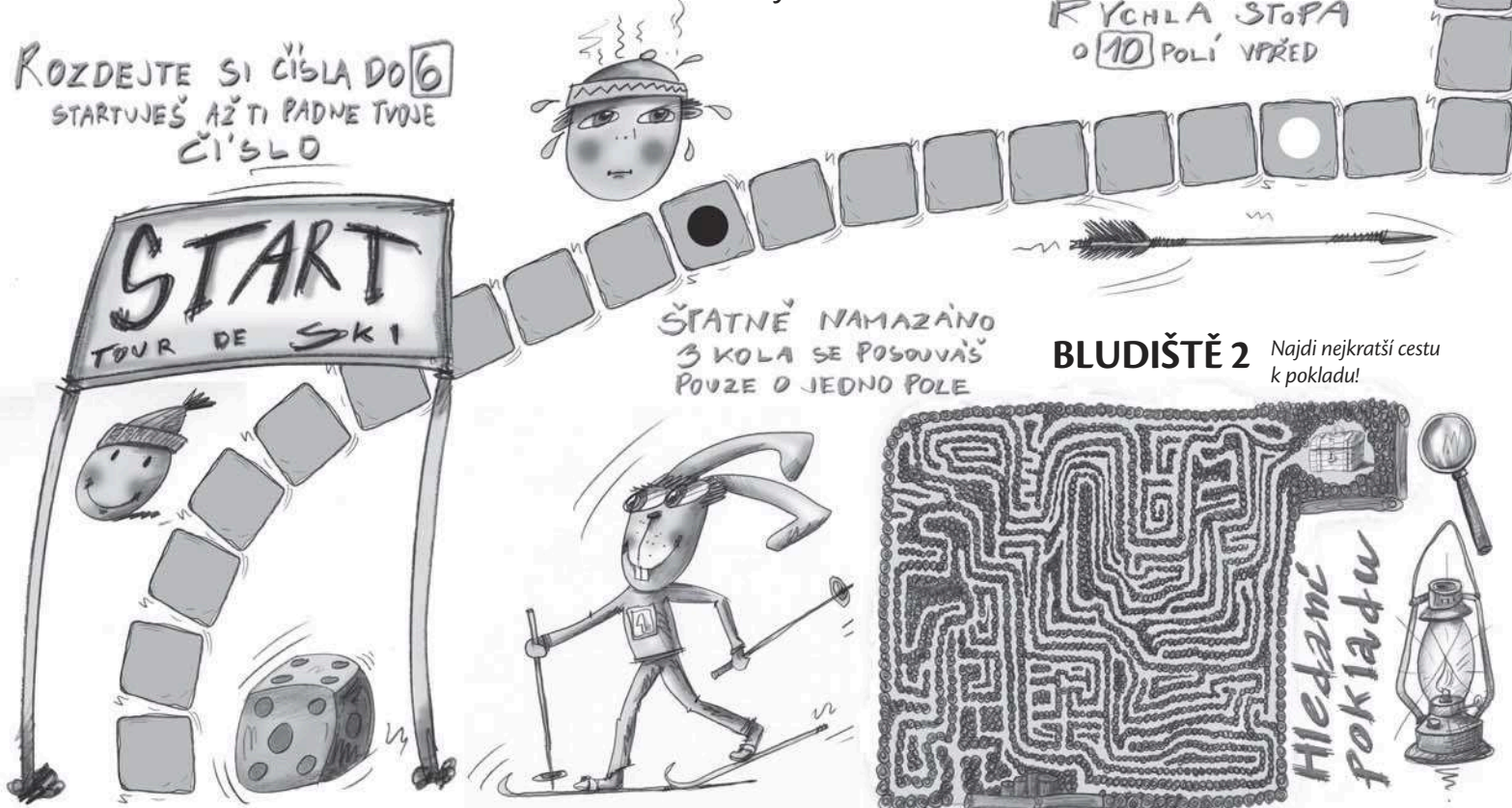

Výtvarné zpracování: Jaroslav Soumar

Hraje se o tyto ceny:
1. cena kniha Hronov + batoh; 2. cena kniha Hronovské pověsti + čepice;
3. cena kniha Historie obce Malá Čermná + čepice;
4. a 5. cena čepice + cykloláhev.

ROZDÍLY NA OBRÁZCÍCH Kolik najdeš rozdílů?

CHKO Broumovsko

Text: Petr Suchánek
Foto: Jan Flieger

Broumovsko je přívětivá pohraniční venkovská krajina položená mezi Krkonoše a Orlické hory, ozdobená barokními kostely, klasicistními statky a roubenými chalupami, skrývá divoká a tajuplná pískovcová skalní města a je lemována hraničními hvozdy na sopečných kuzelech Javořích hor.

Chráněná krajinná oblast Broumovsko byla zřízena v roce 1991 na ploše 430 km². Magnetem Broumovska jsou skalní města kvádrových pískovců. Jsou zajímavá celkovou rozlohou přes 30 km², reliéfem s převýšením skal až 100 m i inverzním klimatem. Adršpašsko-teplické skály i méně známé Broumovské stěny, oddělující náhlým vzedmutím Broumovskou kotlinu od Polické vrchoviny, jsou chráněny nejpřísněji. Menší skalní města a na ně vázané lesy jsou přírodními památkami a rezervacemi.

Geologie

Nejstarší horniny vystupující na povrch jsou permského a karbonského stáří. Mají typickou červenou barvu a tvoří Jestřebí hory i plochou zemědělskou krajinu v okolí Broumova. V těchto prvohorních vrstvách se nachází uhlí i zkamenělé kmeny rostlin, araukarity. Ze stejné doby pocházejí i Javoří hory, vzniklé sopečnou činností. Střední část CHKO tvoří usazeniny teplého křídového moře, pískovce a opuky s výskytem zkamenělin drobných mořských živočichů. Tyto vrstvy byly vyzdviženy pohyby zemských ker a vznikly tak pozoruhodné stolové hory a nesouměrné hřbety – kuesty. Dlouhodobé zvětrávání mrazem a vodou pak v pískovcích vymodelovalo typické tvary zdejších skalních měst.

Flóra

Mezi botanicky nejzajímavější lokality patří zachovalé listnaté lesy, včetně suťových poloh na svazích kuest a květnaté louky. Život rostlin ve skalních oblastech omezuje chudá půda, která vzniká na křemenném pískovci. Na ní se udrží vedle mechů a lišejníků porosty vřesu, brusnic, vzácně šicha černá či omamné vonící rojovník bahenní. V chladných roklicích rostou horské byliny: violka dvoukvětá nebo mléčivec alpský. Lesy ve skalách nabízejí pestrou mozaiku, od zbytků bukových pralesů přes až po rašelinné smrčiny na dně roklí nebo reliktní bory na vrcholcích skal. Bohatost luk a pastvin je závislá na péči člověka. Vhodně načasované kosení luk podporuje výskyt motýlů i orchidejí a svědčí i nivním loukám s bledulemi a další vzácnou vlhkomilnou vegetací.

Šonov

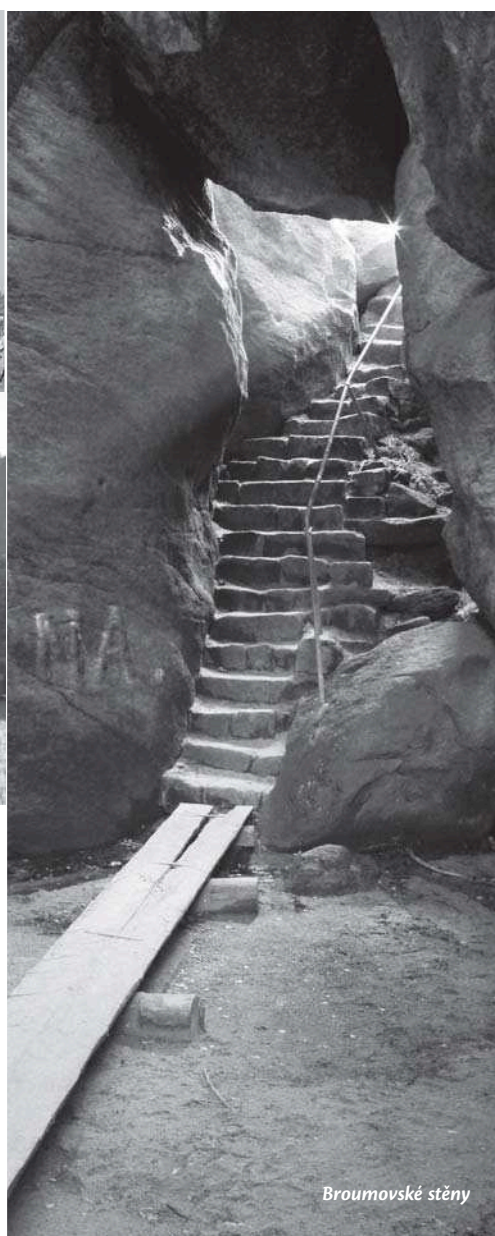
Broumov

Fauna

Odměnou za tichý pohyb v krajině může být setkání s mnoha plachými tvory. Už v únoru si své hnízdiště na skalních stěnách vybírají páry sokolů, nejrychlejších tvorů planety. V noci přebírají vládu nad balvaništi sovy. Skály ukrývají i nenápadná, neméně zajímavá zvířata: rejsky horské nebo drobné pavouky a roztoče. Na dně zrádných trychtýřků v písku čeká na lov mravenců mravkolev obecný. Pokladem Broumovska je čistá voda, v podzemí, v pórech pískovce, v očkách tůní a rybníků a ve stuhách říček. V jejich písčitém dně skrytě žije kruhoústý živočich s hadovitým tělem, mihule potoční. Každé jaro putují k vodě obojživelníci, aby zde zplodili své potomstvo. U mokřadů a rašeliníšť předvádějí dokonalou vzdušnou akrobacii vážky.

Ochrana přírody

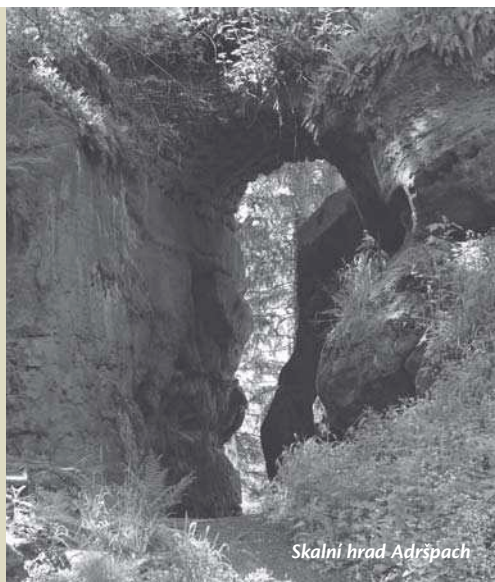
Svět skal umožňuje život ojedinělé květeny a zvířeny a jsou na něj vázána vzácná přírodní stanoviště. V pískovcových oblastech Broumovska roste na 240 druhů mechorostů a 120 druhů lišejníků. Spolu se Žaltmanem jsou Adršpašsko-teplické skály a Broumovské stěny součástí evropské soustavy Natura 2000, stejně jako horní tok Metuje a Dřevíče s výskytem mihule potoční. Pro ochranu ptáků skalních měst - sokola stěhovavého a výra velkého byla vyhlášena Ptačí oblast Broumovsko.

Broumovské stěny

Turistika

Návštěvníci Broumovska dávají přednost zejména Adršpašskému skalnímu městu, které je v sezóně přetíženo, a opomíjejí Broumovské stěny se skalními labyrinty a tichými rokllemi, rázovité Machovsko s roubenými chalupami a květnatými loukami pod stolovou horou Bor či Javoří hory s rozhlednou na Ruprechtickém špičáku, nejvyšším bodě oblasti (880 m n. m.). Cyklisté se mohou vydat po vyznačených různě náročných cyklostezkách vybavené naučnými panely s informacemi o průběhu trasy, o přírodě, krajině a lidech v ní. V zimě se udržují běžecké trasy tak, aby běžkařské výpravy přinesly návštěvníkům jedinečný výhled z krajiny Kladského pomezí.

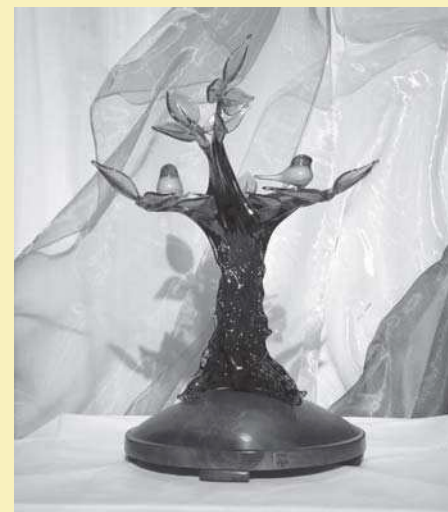

Skalní hrad Adršpach

Broumov získal ocenění Město stromů

Město Broumov získalo titul „Město stromů 2010/2011“ a stalo se tak vítězem pátého ročníku celostátní soutěže, kterou každoročně vyhlašuje Nadace Partnerství pod záštitou Ministerstva životního prostředí.

Cílem tohoto projektu je zvýšení zájmu obyvatel o životní prostředí města, ve kterém žijí, a jejich zapojení do procesu ochrany přírody, zkvalitňování životního prostředí a veřejného života. Díky vítězství město získalo nejen titul, peněžní odměnu 50 tisíc korun, poukázky na zahradnické služby v hodnotě 100 tisíc korun, ale také možnost zúčastnit se v roce 2011 prestižního klání evropských kvetoucích sídel – Entente Florale Europe. Jednorozční kampaň oficiálně odstartovala 5. 10. 2010, kdy starostka Broumova paní Libuše Růčková slavnostně převzala symbolické žezlo od statutárních zástupců stávajícího Města stromů – Havířova. Stalo se tak u příležitosti konference, kterou Havířov zakončilo své roční působení v tomto projektu. Po putování trofeje po broumovských školách bude ocenění možno k vidění v novém česko – polském infocentru v Broumově.

Více na www.broumovmestostromu.cz
text: Ing. Jana Durdincová, Lucie Lesáková.

Nové česko–polské infocentrum v Broumově

Rekonstrukce nového česko–polského infocentra probíhá v budově bývalého kina na velkém náměstí místo nynější prodejny elektro. Spolu s novým infocentrem jsou rekonstruovány i prostory bývalého kina, využívané od 90. let jako kinokavárna a následně diskotéka. V novém kinosále najdeme variabilní sedadlovou úpravu přibližně pro 300 diváků, moderní scénické osvětlení a velmi kvalitní audiosystémy včetně výrazného zlepšení akustiky v sále. Za zmínku jistě stojí i nákladná úprava bezpečnostních systémů, které odpovídají současným normám. S těmito stavebními pracemi současně probíhá i rekonstrukce dvorku a zadní budovy bývalé kavárny Café Herzog, a to jako zázemí pro účinkující v sále bývalého kina. Samotná rekonstrukce počala těsně po 30. září 2009 a k předání dojde během listopadu 2010. Celkové náklady činí přibližně 40 mil. Kč, město Broumov získalo finanční dotaci ve výši 90 % z Operačního programu Přeshraniční spolupráce, z prostředků určených na podporu cestovního ruchu. Celý komplex dostal nové jméno, a tím je iKINO. Město Broumov srdečně zve všechny zájemce o účast na slavnostním otevření, kde nebude chybět bohatý doprovodný program.

Text: Lucie Lesáková.

Víte, že:

- z různě odolných vrstev pískovce vyrostly na Broumovských stěnách skalní hřbity?
- neprostupnosti skal využili obránci zemské hranice a v NPR Adršpašsko-teplické skály lze dodnes nalézt ruiny tří skalních hradů?
- skapávající voda ve zdejších jeskyních dokáže donutit růst kořeny stromů vzhůru?
- broumovské statky mají do zápraží vestavěnou psí boudu?
- na Jestřebích horách rostl zkamenělý les?
- v řece Metuji žije mihule potoční, která většinu života prožije v jemném písku jako slepá larva?

Správu a péči o CHKO Broumovsko zajišťuje AOPK ČR – Správa Chráněné krajinné oblasti Broumovsko se sídlem Ledhujská 59, 549 54 Police nad Metují, t: +420 491 549 020, f: +420 491 549 034, e-mail: broumovsko@nature.cz; www.broumovsko.nature.cz

Výběr kulturních, společenských a sportovních akcí v Kladském pomezí

listopad 2010 – květen 2011

■ Kulturní a společenské akce ■ Sportovní akce

25. 11., 30. 11., 1. 12., 2. 12., 3. 12. 2010

Dia show Leoše Šimánka

Nejnovější diashow známého českého cestovatele, tentokrát o tříměsíční cestě po Austrálii.

Úpice, Nové Město n. Met., Náchod, Hronov, Červený Kostelec

5. 11. – 31. 12. 2010

Jaroslav Doležal – dřvořezby a loutky

Výstava.

Nové Město n. Met., Galerie Zázvorka

t: +420 491 470 334, www.muzeum-nmmn.cz

18. 11. 2010 – 31. 1. 2011

Výstava betlémů

Nové Město n. Met., Městské muzeum

t: +420 491 472 119, www.muzeum-nmmn.cz

29. 11. 2010 – 6. 1. 2011

Recyklovatelné Vánoce

Výstava.

Teplce nad Metují, Infocentrum

Ekocentrum Viola, www.ekocentrumviolka.estranky.cz

29. 11. 2010 – 10. 1. 2011

Betlémy Odoná Vlčka

Vánoční výstava.

Úpice, Městské muzeum

www.kulturaupice.cz

1. 12. 2010

Duo Kmen

Vánoční koncert. Začátek v 18 hod.

Červený Kostelec, Divadlo J. K. Tyla

t: +420 491 463 174, mksck@mksck.cz;

www.cervenykostelec.cz

1. – 2. 12. 2010

Čas zvonků vánočních

Tradiční prodejní vánoční výstava.

Nové Město n. Met., Kino 70

Městský klub, t: +420 491 470 358, www.mestskyklub.cz

2. 12. 2010

Sněhulácké hrátky a vánoční trhy

Mikuláš, čert, anděl, vánoční trhy.

Náchod, Masarykovo nám.

Město Náchod, t: 491 405 312, www.mestonachod.cz

2. 12. 2010

Schola Gregoriana Pragensis

Adventně charitativní koncert. Začátek v 18 hod.

Police n. Met., Kostel Nanebevzetí Panny Marie

www.policko.cz

2. – 5. 12. 2010

Advent v Ratibořicích

Adventně a vánočně vyzdobené interiéry s ožvlýnlými postavami z Babičky Boženy Němcové..

Zámek Ratibořice a Babiččino údolí

Zámek Ratibořice a Agentura Anny Řehákové,

t: +420 491 452 123, info@zamekratiborice.cz

3. 12. 2010

Fleret a Jarmila Šuláková

Vánoční koncert.

Teplce n. Met., Kino

Město Teplce nad Metují, www.teplcenadmetuji.cz

3. 12. 2010

Vánoční muzejní noc

Prohlídka muzea od 17 do 22 hodin.

Nové Město n. Met., Městské muzeum

t: +420 491 472 119, www.muzeum-nmmn.cz

3. 12. 2010

Setkání u vánočního stromu

a Vánoční trhy

Vánoční trhy spojené s vystoupením úpických škol a školek.

Úpice, Náměstí T. G. M.

www.upice.cz

3. – 5. 12. 2010

Táboření na Hvězdě

47. ročník pro milovníky zimní přírody a spaní v přírodě s doprovodným kulturním programem.

Broumovské stěny

www.policko.cz

4. 12. 2010

Adventní koncert: Spirituál kvintet

Začátek v 17 hod.

Česká Skalice, Církev českoskalická husitská

4. 12. 2010

Vánoční koncert

Městská dechová hudba pod taktovkou paní Hany Kukulové. Začátek v 19:30 hod.

Červený Kostelec, Divadlo J. K. Tyla

t: +420 491 463 174, mksck@mksck.cz;

www.cervenykostelec.cz

4. 12. 2010

Advent v muzeu

Tradiční vánoční trh spojený s bohatým kult. programem

Jaroměř, Městské muzeum

t: +420 491 812 731, muzeum.jaromer@worldonline.cz;

www.muzeumjaromer.wz.cz

4. a 18. 12. 2010

Vánoční trh

Trhy od 8 do 14 hod.

Police n. Met., Masarykovo nám.

www.policko.cz

5. 12. 2010

Mikulášská v Adršpašských skalách

Strojení vánočního stromčku, soutěže, čert a Mikuláš

ve skalním městě. Začátek v 10 hod.

Adršpach, vstup do skal č. 2 (pískovna)

TS Adršpach, www.skalyadrspach.cz, www.adrspach.cz

5. a 12. 12. 2010

Adventní setkání u vánočního stromu

Adventní setkání náchodských církví.

Náchod, Masarykovo nám.

6. 12. 2010

Mikulášský lampiónový průvod

Průvod z náměstí na hřiště, vypuštění lampiónů štěstí.

Česká Skalice, Husovo nám.

o. s. Bublina, www.bublina.org

6. – 10. 12. 2010

Výstava Děti dětem

Prodejní výstava drobných vánočních výrobků.

Náchod, Městská knihovna

www.mknachod.cz, t: +420 491 423 338

9. – 11. 12. 2010

Barunčiny Vánoce

Vánočně vyzdobená stará škola s doprovodným programem..

Česká Skalice, Barunčina škola

SVČ Báj, t: +420 491 452 708, info@svcbajo.cz,

www.svcbajo.cz

9. – 12. 12. 2010

Vánoce s květinou

Výstava prací s vánoční tematikou studentů Střední

školy v Novém Městě nad Metují.

Nové Město n. Met., Zámek

10. 12. 2010

Vánoční koncert

Hraje skupina Big band ZUŠ Police nad Metují

Náchod, Zámek

Zámek Náchod, t: +420 491 426 201

11. 12. 2010

Jaroměřský vánoční trh

Tradiční staročeský vánoční trh, prodej kaprů a vánočních

stromků, ukázka lidových zvyků, bohatý kulturní program, živý

Betlém v nastudování herců DS Vrchlický Jaroměř.

Jaroměř, prostor před Městským divadlem

Městské kulturní středisko, t: +420 491 812 806,

www.divadlojaromer.cz

11. 12. 2010

Vánoční koncert

Začátek v 17 hod.

Česká Skalice, Zámek Ratibořice

Zámek Ratibořice, t: +420 491 452 123,

info@zamekratiborice.cz, www.zamek-ratiborice.cz

12. 12. 2010

Stříbrná neděle

Bohatý kulturní program, trhy, zabíjačkové hody.

Začátek v 10 hod.

Červený Kostelec

12. 12. 2010

Vánoční koncert

Koncert smíšeného pěveckého sboru Kácov

a Novoměstského orchestru.

Nové Město n. Met., Sokolovna

Městský klub, t: +420 491 470 358, www.mestskyklub.cz

14., 16., 17., 18. a 21. 12. 2010

Vánoční koncert Václava Hybše

Úpice, Police nad Metují, Jaroměř, Náchod,

Nové Město n. Met.

18. 12. 2010

Vánoční koncert

Koncert Městské hudby Úpice, spoluúčinkuje taneční

skupina Reflexive. Hosté Romana Pacáková a Jakub

Schmidt z Českého rozhlasu Hradec Králové.

Úpice, Divadlo A. Jiráska

www.mhu.estranky.cz

18. 12. 2010

Putování do Betléma

Činoherním zpracováním příběhu o narození božského

ditěte, o naději a síle křesťanských tradic.

Broumov, Městské divadlo

www.broumov.net

19. 12. 2010

XXI. svobodný advent

Komponovaný program náchodských církví.

Náchod, Divadlo Dr. J. Čížka

t: +420 491 426 712

24. 12. 2010

Štědrý den v podzemí

Sváteční prohlídky podzemních chodeb Pevnosti Josefov.

Josefov, Podzemní chodby

www.pevnostjosefov.wz.cz

25. 12. 2010

Živý betlém

Vánoční hra o narození Ježíše s koledami a živými zvířátky

Náchod, Masarykovo nám.

Děčko Náchod, t: +420 491 428 744, www.deckonachod.czg

27. a 28. 12. 2010

Vánoční prohlídky zámku

Možnost shlédnout vánočně vyzdobené interiéry.

Nové Město n. Met., Zámek

Josef Bartoň Dobenin a správa zámku,

t: +420 491 470 159

31. 12. 2010

Silvestrovské polétání

Zimní setkání modelářů z celé ČR. Začátek ve 13 hod.

Česká Skalice, Letiště u Knapů v Zájezdě

Trifid, t: +420 724 089 110, vivatlub@seznam.cz

http://dvoracek.pise.cz

31. 12. 2010

Silvestrovské střelby

Úderem 14. hodiny vstřel s kasematního kanónu,

netradiční komentovaná prohlídka objektu, muzea

a podzemí s průvodcem v dobové uniformě.

Josefov, Areál Ravelinu No.XIV

Ochránci památek pevnosti Josefov, Ravelin No. XIV,

www.josefov.com

11. 12. 2010

Červený Kostelec

12. 12. 2010

Červený Kostelec

13. 12. 2010

Červený Kostelec

14. 12. 2010

Červený Kostelec

15. 12. 2010

Červený Kostelec

16. 12. 2010

Červený Kostelec

17. 12. 2010

Červený Kostelec

18. 12. 2010

Červený Kostelec

19. 12. 2010

Červený Kostelec

20. 12. 2010

Červený Kostelec

21. 12. 2010

Červený Kostelec

22. 12. 2010

Červený Kostelec

23. 12. 2010

Červený Kostelec

1. 1. 2011

Novoroční ohňostroj

Každoroční slavnostní uvítání nového roku.

Náchod, Masarykovo nám.

Město Náchod, t: +420 491 405 312, www.mestonachod.cz

18. 1. – 18. 2. 2011

Obrazy J. W. Mezerové

Muzeum představí obrazy darované ing. Josefem

Bráblíkem, synovcem p. Mezerové, tvorbu zcela

Duben 2011

Velikonoční trhy
Výrobky s velikonoční a jarní tematikou spousta
vystavovatelů a řemeslníků z celé ČR
Hronov, Sál J. Čapka
p. Poláková, info@mestohronov.cz , t: +420 491 483 646,
www.mestohronov.cz

Duben 2011

Brány města dokořán
Nové Město n. Met.

4. – 27. 4. 2011

Velikonoční výstava
Teplíce n. Met., Infocentrum
Informační centrum Broumovska, t:+420 491 524 168,
www.broumovsko.cz

12. – 24. 4. 2011

Velikonoce v muzeu
Výstava kraslic.
Úpice, Městské muzeum
www.kulturaupice.cz

23. 4. 2011

Velikonoční trhy
Police n Met., Masarykovo nám.
www.policko.cz

23. 4. 2011

Pochod okolo Jaroměře
Tradiční turistický pochod okolo Jaroměře, trasy
pro pěší i cyklisty, start od sokolovny TJ Sokol Jaroměř
Jaroměř
TJ Sokol Jaroměř, t: +420 491 815 282

24. 4. 2011

Ratibořický MTB maratón
Cyklistický závod.
Ratibořice
SK BP Lumen, www.ratiborickymaraton.cz

30. 4. – 7. 5. 2011

Náchodská prima sezóna
Festival studentské tvořivosti s doprovodným programem.
Náchod
Josef Marian Bartoň-Dobenín s chotí a správa zámku,
t: +420 491 470 159, +420 775 239 744

8. 5. 2011

Mise Velichovky
Tradiční vzpomínková akce k ukončení II.světové války,
jízda historických vojenských vozidel, ukázka
demonstrace bitvy, akce po celý den doprovázena
zajímavým programem
Velichovky, areál lázní
info@velichovky.cz, www.velichovky.cz

Polsko:

Listopad 2010

Večer s Andersenem
Duszniiki-Zdrój
www.duszniiki.pl

11. 11. 2010

Koncert ke Dni nezávislosti Polska
Duszniiki-Zdrój
www.duszniiki.pl

11. 11. 2010

Oslava Dne nezávislosti Polska
Kudowa-Zdrój
www.kudowa.pl

18. – 21. 11. 2010

Mezinárodní festival poezie – Poezie bez hranic
Polanica-Zdrój
www.polanica.pl

6. 12. 2010

Mikuláš v Polanici
Polanica-Zdrój
www.polanica.pl

29. 12. 2010

Koncert na rozloučení se starým rokem
Polanica-Zdrój
www.polanica.pl

Turistické cíle otevřené v zimní sezoně

Adršpach – Adršpašské skály
Kromě plavby lodí po skalním jezírku, která končí k poslednímu říjnu, je možné Adršpašské skály procházet i v zimě. Pokud je zima bohatá na sněhovou nadílku, tak se cesta udržuje na hlavní části prohlídkového okruhu k Velkému vodopádu. Veškerá omezení jsou vyznačena přímo ve skalách. Otevírací doba může být proměnlivá.

Česká Skalice – Muzeum Boženy Němcové
Maloskalická 47, 552 03 Česká Skalice
t: +420 491 451 285, e-mail: info@muzeumbn.cz;
www.muzeumbn.cz
Otevírací doba: říjen–duben Po–Pá: 8–15
(zavřeno od 20. 12. 2010 do 5. 1. 2011)
Expozice zaměřená na tvorbu a život spisovatelky Boženy Němcové.

Česká Skalice – UPM – Muzeum textilu
Maloskalická 123, 552 03 Česká Skalice
t: +420 491 451 933, e-mail: textilmuz@atlas.cz;
www.upm.cz
Otevírací doba: říjen–duben Po– Pá: 8–15
(zavřeno od 20. 12. 2010 do 5. 1. 2011)
Jedná se o jediné české muzeum specializované na historii textilní výroby.

Náchod – Galerie výtvarného umění
t: +420 491 423 245, www.gvun.cz
Otevírací doba: celoročně Út–Ne 9–12, 13–17
Stálá výstava ruského malířství 19. Století a putovní výstavy.

Náchod – Regionální muzeum
t: +420 491 433 722, www.rmn.cz
Otevírací doba: celoročně Út–Ne 9–11, 13–17
Stálá expozice dějin Náchoda a okolí. Součástí expozice je 7 dioramat, 25 figurín a 2 rozměrné modely.

Náchod – Vojenský hřbitov 1866
10 min chůze od zámku. Místo posledního odpočinku padlých vojáků v prusko-rakouské válce 1866 a hrobky knížat rodu Schaumburg-Lippe. Prochází tudy naučná stezka Válka 1866.

Dobrošov – Jiráskova chata
Stylová budova postavená podle plánů architekta Dušana Jurkoviče. Základní kámen položen roku 1921. Dnes restaurace, ubytování, rozhledna (v zimě provoz rozhledny velmi omezen).

Červený Kostelec – Viktorčin hrob
Volný přístup (mezi kostelem a hřbitovem).
www.cervenokostecko.cz

Jaroměř – Městské muzeum – Wenkeův dům
t: +420 491 812 731, www.muzeumjaromer.wz.cz
Otevírací doba: celoročně: Út–Pá 9–17, So–Ne 13–17. Významná památka české moderní architektury. Bývalý obchodní dům byl postaven v letech 1910–1911 podle projektu J. Gočára. Dnes tu je sídlo městského muzea a galerie. Součástí muzea je stálá expozice jaroměřských rodáků J. Šímy aj. Wagnera. Jsou zde také pořádány přechodné výstavy.

Boučkovo loutkové divadlo Jaroměř bude slavit 90 let

Řekne-li se v Jaroměři a okolí Boučkovo loutkové divadlo, skoro každý si hned vybaví krásnou roubenou chaloupku, která už od roku 1921 poskytuje své prostory loutkářům a dětem.

Ne vždy to ale bylo přesně tam. Soubor, který založil pan Rudolf Bouček v roce 1920, zahájil svoji činnost 14. ledna 1921 (proto 90 let, i když by to mělo být vlastně skoro 91) v prostorách nynějšího malého sálu Městského divadla (takzvaný Jaromír). Až v roce 1924 se začalo využívat k hraní loutkového divadla právě bývalého zahradního domku, který k tomuto účelu začali upravovat v průběhu roku 1923. To ještě ale stále neměl stávající podobu. Tu dostal nejprve v roce 1928, kdy se vlastně celá původní budova přestavěla. Tu podobu dnešní, tu má až od roku 1996, kdy byla dostavěna pravá část se záchody, umývárnou a malou klubovnou. V roce 2009 dostalo divadlo nový náter, který svítí do daleka.

Soubor, kterým za ty roky prošly desítky různých lidí, v současné době čítá cca 15 členů, kteří se scházejí jednou týdně, vždy v pátek na zkouškách pohádek, které jednou měsíčně, vždy v neděli od 13.30 a 15.00 hodin hrají pro děti z blízkého i dalekého okolí. Kromě toho část souboru jezdí hrát po takřka celé naší republice tam, kam si pořadatelé objednají. A těch představení, odehraných mimo Jaroměř, těch je početně. Každý rok kolem 110. To je už opravdu velký záprah.

Kromě pohádek pořádá soubor, který si v tomto případě říká Studio Věšák, poslechové pořady pro dospělé.

Nedílnou součástí života Boučkova loutkového divadla byla do nedávné doby přehlídka loutkových divadel ze širokého okolí, nazvaná Boučkova Jaroměř,

pořádaná nyní již tradičně poslední únorovou sobotu, eventuálně sobotu a neděli. Letos proběhl její už 28. ročník. Pravidelně jsou zvány soubory z Liberce, Turnova, Hradce Králové, Tisé, Napajedel, Smiřic atd. Prostě Boučkova Jaroměř je přehlídka, kde mají diváci možnost vidět loutkářské soubory, které normálně do Jaroměře nepřijedou.

A aby to nebylo málo, pořádá se v letošním roce již třetí ročník přehlídky nové, pojmenované Jaroměřské Loutkaření, která vznikla proto, aby se mohly v jednom dni prezentovat soubory, působící právě v Jaroměři. První ročník byl ročníkem, kde se kromě domácího souboru LS BOŇI Jaroměř prezentovala i místní ZUŠ F. A. Šporka, dále Studio The Blooma a Maminy Jaroměř. Druhého ročníku se zúčastnila už jen ZUŠ F.A.Šporka a místní soubor. Letos se teprve uvidí, přihlášky nejsou uzavřeny. Každopádně je to zajímavá možnost, porovnat práci různých souborů, různé nápady, techniky...

Loutkové divadlo v Jaroměři bylo vždy na velmi vysoké úrovni. Soubor pravidelně obsazoval a obsazuje čelní místa na různých loutkářských přehlídkách. Ovšem v současné době se situace malinko změnila v tom, že hlavně hraje pro děti, pro své publikum a nesnaží se o vyhrávání přehlídek. To není problém. Naposledy náš soubor hrál na celostátní přehlídce Loutkářská Chrudim právě v letošním roce. Ovšem to byla výjimka. Porota na přehlídce v Lounech soubor po hodinové diskuzi přesvědčila, ať do Chrudimi jede zahrát, že to stojí za to ukázat klasické marionetové divadlo. Jinak by tam opravdu nejeli. On je

Malé Svatoňovice – Mariánský sad
Při procházce Malými Svatoňovicemi můžete navštívit Mariánský sad, který byl založen v r. 1893 se souborem sedmi kaplíček a zároveň si můžete prohlédnout barokní kapli postavenou na prameni studánky a kostel Panny Marie Sedmíradostné.

Nové Město nad Metují – Městské muzeum
Na Zadomí 1226, Nové Město nad Metují
t: +420 491 472 119,
e-mail: muzeum@muzeum-nmmn.cz
Otevírací doba: Út–Ne: 10–12:30, 13–16

Nové Město n. Met. – Městská galerie Zázvorka
t: +420 491 470 334 Otevírací doba:
St–Ne: 10 –12:30, 13–16

Úpice – Městské muzeum a galerie J. W. Mezerové
t: +420 499 882 143, +420 603 370 572,
e-mail: muzeum.upice@tiscali.cz
Otevírací doba: leden až květen, září až prosinec
Út–Pá 10–12 a 13–16, svátky a Ne 13–16.
Mezi stálé expozice patří obrazy J. W. Mezerové, rodina Čapkova. Národopisná expozice, Vizmburk a sbírka zbraní, kromě stálých expozic jsou zde pravidelně obměňovány tematické výstavy, muzeum je umístěno v budově staré radnice na náměstí v Úpici.

Úpice – Hvězdárna
t: +420 499 882 289, www.obsupice.cz
Otevírací doba: noční pozorování oblohy doplněná výkladem a diapozitivy se koná každou středu a pátek po setmění, tedy: listopad, prosinec, leden 18–20; únor 19–21; březen 20–22; duben, květen od 21:30–22:30. Pozorovat Slunce můžete každou sobotu od 10 do 12 hodin a v neděli od 13 do 15 hodin. Pozorování objektů noční oblohy a Slunce je možné jen za jasného počasí. V případě nepříznivého počasí je připraven náhradní program. Hromadné návštěvy více než deseti osob kdykoliv po předchozím ohlášení.

totiž velký rozdíl v představení, které se líbí dětem a představením, které se líbí porotě. Ne vždy, samozřejmě, ale většinou, co se porotám líbí, děti nezajímá. A LS BOŇI hraje představení ve starém duchu, v duchu rodinného marionetového divadla, které je v současnosti malinko na úbytě a stranou. Ale to je již jiná stránka. Jaroměřský soubor hraje především a hlavně pro děti. Hraje a hrát bude!

U příležitosti oslav 90. let souboru se chystá výstava se dny otevřených dveří, prezentační DVD s kopiemi kronik souboru a další akce.

Text a foto: R. B. Bauer, principál LS BOŇI Jaroměř

Jestřebí bouda neboli Řehačka

Turistické kluby, spolky a svazy v minulosti budovaly chaty a útulny na mnoha místech Kladského pomezí...

Region mezi Krkonošemi a Orlickými horami byl vždy vyhledávaným pro svoji pestrost a malebnost. Většina turistických chat byla budována na poetických místech hřebenu hor a atraktivních okolí. Nabízeli turistům útočiště před nepřízní počasí, stejně jako místo oddechu a občerstvení. V Kladském pomezí se nachází několik takových objektů, jejichž návštěvu lze spojit s pěším nebo lyžařským výletem.

Jestřebí bouda neboli Řehačka, jak je turisty často nazývána, se nachází v osadě zvané Paseka, neda-leko nejvyššího vrcholu Jestřebích hor, Žaltmanu. Pro všechny turisty a milovníky přírody je jistě neodmyslitelnou součástí hor, místem odpočinku a občerstvení. Zejména pak v zimě je bouda obklopena velkým množstvím lyží běžkařů, kteří se sem chodí ohřát a posilnit. Jestřebí bouda má v našich horách již dlouholetou tradici, k čemu ale sloužila v minulosti a kdo ji spravoval?

Téměř celá oblast Jestřebích hor byla původně německá a na samé jazykové hranici. Z toho také vyplývají mnohé ještě doznívající místopisné názvy. Například nejvyšší vrchol, tedy Žaltman, se dříve nazýval Mexenstein, ale také byl nazýván Belveder nebo i Výhled. Jménem Žaltman se původně označovalo celé pohoří, i když původní název je Jestřebí hory (z německého Falgengebirge). Název Paseka (Brenden) dávali Němci severozápadnímu vrcholu. Později název přešel na nynější osadu. Sám název pochází z doby, kdy byly lesy vypalovány a tím

vznikaly paseky. Také hostinec (Jestřebí bouda) se jmenoval Na pasece a teprve pozdější majitel Rzehak ji pojmenoval Waldbaude – Lesní bouda. Název Jestřebí bouda pochází od nových správců, turistů Sparty Úpice, kteří boudu převzali do správy 18. února 1963.

Jestřebí bouda byla do dnešní podoby přestavěna v letech 1929–1930, jak o tom svědčí nápis v terase u hlavního vchodu. Prvními majiteli hospody byl Franz Rhezak, šenkýř z Paseky č. 7, a jeho žena Wilhemina původem z Pasek č. 1. Jejich syn, také Franz Rhezak, se v roce 1921 oženil s Berthou Umlaufovou, ale jejich manželství jim příliš dlouho nevydrželo. Franz se totiž 4. dubna 1939 oběsil a jeho žena zůstala na hospodářství i živnost sama. Za nějaký čas se paní Rhezaková neboli Řeháková, jak ji všichni říkali, seznámila s četnickým strážmistrem Hansem Ottou Fleknou, za něhož se v roce 1943 provdala. On však musel asi o rok později nastoupit do války, z níž se už nikdy nevrátil.

Po osvobození byla Lesní bouda jako německý majetek zkonfiskována a předána do národní správy Františku Jiránkovi. Paní Řeháková byla Jiránkem vyžádána z odsunu a vrátila se na boudu. Zpočátku tady hospodařili spolu, později však na boudě zůstala opět sama. Název Lesní bouda se po válce neujal a říkalo se zde „U Řehačky“. Paní Řeháková neměla na udržování objektu dost sil a bouda stárla a chátrala spolu s ní. Proto v šedesátých letech přivítala dobrovolnou aktivitu

markoušovických, havlovických a úpických turistů vybudovat zde turistickou základnu. Bouda byla v té době již určena k likvidaci. Usilovnou prací turistických nadšenců však byla bouda zachráněna a později převedena do majetku TJ Sparta Úpice. Do konce osmdesátých let sloužila především turistům odborů Úpice a Havlovice a v zimní sezóně všem turistům jako bufet.

Počátkem devadesátých let pak pod novým vedením začala bouda sloužit jen úpickým turistům, kteří ji celoročně zprovoznili pro potřeby všech turistů. V prvním patře bylo vybudováno ubytování pro 45 osob, dobře vybavená kuchyně a společenská místnost. V přízemí byl přestavěn sál bufetu pro kapacitu 100 lidí. Provoz bufetu byl rozšířen na všechny víkendy a svátky a byl značně rozšířen

sortiment nabídky. Dnes se na Řehačce dobře najíte (domácí kuchyně) a samozřejmě i napijete.

Úpičtí turisté na Jestřebí boudě odpracovali s elá-nem nesčítelné brigádnických hodin. Stalo-li se, že došly finance, sami mezi sebou potřebnou sumu vybrali. Před několika lety si Jestřebí boudu od TJ Sparta Úpice dlouhodobě pronajali, aby zůstala zachována i pro další turistické generace. A samozřejmě také proto, aby byla i nadále dodržena základní podmínka převodu boudy z vlastnictví státu za symbolickou částku – totiž že bouda bude trvale sloužit jako turistická základna Jestřebích hor. Takto se turisté dlouhodobě zavázali k financování provozu, údržby a zvelebování z jejího vlastního výtěžku.

Text: Lucie Nývltová / Zdroj: paměti KČT ÚPICE

Osídlení v Górach Stolowych

Oblast národního parku Góry Stolowe a jeho okolí, stejně jako celý polský region Kłodzko, je územím tří národů. Tuto skutečnost připomíná pomník odhalený v r. 1999 v Czeremne věnovaný Čechům, Polákům a Němcům, kteří přispěli k osídlení a rozvoji tohoto kraje.

Text: Jana Rutarová, zdroj: www.pngs.com.pl.
Foto: Jan Flieger

Ve starověku vedly přes region Kłodzko některé důležité cesty, které spojovaly českou kotlinu s kotlinou řeky Odry. Jedna z nich, větev „Jantarové stezky“, procházela po úpatí Górk Stolowych a dále přes sedlo Polskie Wrota. Druhá, která vznikla mnohem později, spojovala Kłodzko s českým Broumovem a vedla přes Radków. První osady, nepochybně slovanské, vznikaly podél těchto obchodních cest a k jejich obraně byla stavěna středověká sídla – Homole, Ratno a Radków. Písemné zmínky o vesnicích ležících na okraji Górk Stolowych a Levinských vrchů (Wzgórze Lewińskie) pochází ze 14. století, ačkoliv musely existovat již o století dříve.

V tomto období zůstávala oblast Kłodzka pod českou vládou, ačkoliv jako hraniční teritorium často přecházela pod vládu slezských Piastovců. V druhé polovině 13. století začal proces germanizace území, spojený s kolonizací založenou na německém právu. Přesto v oblasti Górk Stolowych a Levinských vrchů přetrvávaly slovanské elementy až do konce 2. světové války. Důkazem toho není pouze zde přetrvávající český jazyk, ale také slovanské názvy míst: Lewin, Czeremna or Bukowina, které nebyly za německy znějící změněny až do r. 1933.

Hraniční region v sousedství Kudowy byl v německé literatuře popisován jako „Český koutek“.

Roku 1459 český král Jiří z Poděbrad vytvořil samostatné hrabství Kłodzko, které si udrželo určitou autonomii po staletí během habsburské monarchie, pod jejíž vládou přešlo roku 1526 a také později, během pruské monarchie.

Na příkaz císaře Karla VI., po r. 1561, byly znovu vybudovány a opraveny již dříve existující cesty, které křížovaly lesy Górk Stolowych: Praski Trakt (Pražská cesta) a s ní souběžně probíhající Kregielny Trakt. Kregielny Trakt je dnes místní asfaltovou silnicí z obce Batorów na Karlów. Obě cesty byly důležitým spojením mezi dolním Slezskem a Čechami. Svůj význam ztratily až po vybudování Silnice sta zataček (Szosa Stu Zakrętów) v druhé polovině 19. století. Praski Trakt (Pražská cesta) se svým prodloužením – Machovskou cestou (Machowska Droga) vedoucí z Karlowa do Čech přes Ostrou Góru – byl dlouhou dobu poštovní cestou. Dokladem toho jsou kameny – milníky, které se dodnes zachovaly, a které ukazují vzdálenosti mezi zastávkovými místy určenými pro odpočinek.

Z konce 16. a počátku 17. století pocházejí první záznamy o minerálních vodách v lázních Kudowa Zdrój a Duszniki. Jejich rozvoj a mezinárodní věhlas přispěly k rozkvětu celého regionu, byly magnetem pro pacienty a turisty po další staletí.

V první polovině 17. století region Kłodzko postihla 30-letá válka, která s sebou nesla velké škody. Po jejím konci se v regionu Kłodzka rozvinulo tkání lnu a bavlny, které poskytlo základ

pro existenci většiny obyvatel na území Górk Stolowych a Wzgórze Lewińskieho v 17. století i následujících. Slabá úroda na chudé horské půdě a přelidnění vesnic si vynutily rozvoj obchodu a řemesel.

V 18. století, po převzetí Slezska Pruskem, region Kłodzko postihly tzv. „tři slezské války“. Zpustošení území přispělo k hladu a moru již postižených měst a vesnic. Připomínkou epidemie, zejména z období poslední (sedmileté) války, je unikátní památka – kostnice v Kudowa Czeremna.

Se slezskými válkami a hraničními nepokoji souvisela stavba pevnosti Fort Karola (1790), jejíž zbytky jsou dnes stále k vidění nedaleko Liščího sedla (Lisia Przełęcz) u osady Karlów. Hledání vhodného místa ke stavbě tohoto opevnění je spojeno s historií objevování a zpřístupňování největší atrakce Górk Stolowych – vrcholem Szczeliniec Wielki. Zpřístupnění Szczelince, rozmach lázeňských měst Kudowa a Duszniki a také existence poutního místa v obci Wambierzyce se od konce 18. stol. staly základem rozvoje turismu v regionu. Masový charakter turismu nastává zvláště potom, kdy byly v první polovině 19. stol. vybudovány pohodlné cesty a kdy na začátku 20. stol. vzniklo železniční spojení Radków – Ścinawka a Kudowa – Kłodzko. V této době přibývá v lázeňských střediscích sanatorií, hotelů, koupelí atd. Vzniká také mnoho dalších turistických zařízení jako např. chata na vrcholu Szczelince (1845) a hostince v osadách Karlówek and Pasterka. Horský spolek Kłodzko, který existoval od r. 1881, budoval nové průchody horami, značil turistické cesty a připravoval vyhlídky.

I. a II. světová válka nezanechala na území Górk Stolowych a v jejich okolí stopy. Na připomínku I. sv. války byly ve vesnicích na česko-polské hranici

umístěny pomníky – na památku obyvatel, kteří byli odvedeni do pruské armády a zemřeli během bojů (Karlów, Kudowa Czeremna). Spojitost s II. světovou válkou měla existence pracovního tábora Kudowa Zakrze, pozůstatky vojenského tábora Wehrmachtu na začátku přístupové silnice do Błędnych Skał, nedávno exhumovaný hřbitov německých vojáků na hranici národního parku blízko silnice z Kudowy do obce Jerzykowice Wielkie nebo náhrobek německého faráře, který byl jako nepřítel Hitlera zavražděn v Dachau (náhrobek je umístěn na hřbitově v Czeremne).

Po II. světové válce, v r. 1945, byl region Kłodzko – navzdory českým nárokům – přičleněn k Polsku. Poté následovala téměř kompletní obměna obyvatelstva. Odsunutí Němci a Češi byli nahrazeni obyvateli, kteří přicházeli jako osadníci z východních oblastí dříve patřících Polsku a po válce přičleněných k Sovětskému svazu. To vedlo k zásadním změnám v regionu. Nově příchozí neměli žádné zkušenosti se zemědělstvím v těžkých horských podmínkách ani nebyli schopni pokračovat v tradici turismu, což bylo důvodem rostoucího úpadku zemědělství a vyhlazení horských vesnic. Mnoho z nich – jako např. Ostra Góra, Karlówek, Grodczyn, Leśna – zcela zmizelo.

Historie slézání pískovcových skal na náchodském okrese

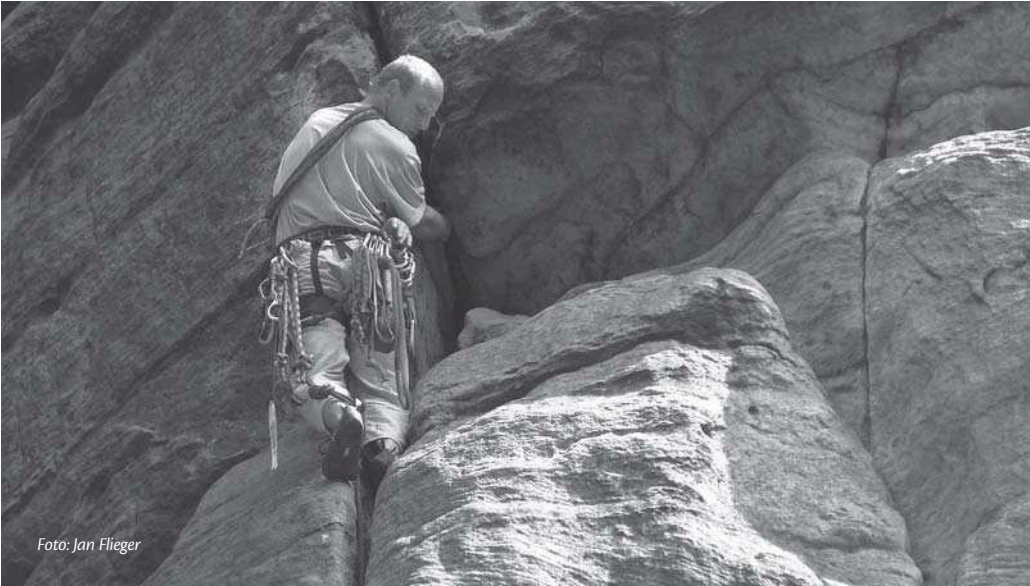

Foto: Jan Flieger

Horolezectví bylo asi posledním ze sportů, který se na našem okrese uchytil, přestože krása zdejší přírody byla již od první poloviny 18. století – kdy vznikla první turistická obchůzka v Adršpašských skalách – známá a proslulá daleko za hranicemi Čech. Zdejší četné pískovcové věže se nacházely v Sudetech, což situaci pro provádění tohoto sportu komplikovalo. Místní sudetští obyvatelé, převážně německé národnosti, nejevili po vyčerpávající fyzické práci na polích, o slézání skal téměř žádný zájem. Lezením se v Sudetech zabýval jenom jeden klub a to od roku 1929 Turněři DTJ v Martinkovicích. Byl to však hlavně tělocvičný spolek a lezení bylo pro ně vedlejším produktem. Ani průmyslová města v Čechách – Náchod, Hronov a Police nad Metují nevyprodukovala žádný klub, zabývající se před 2. svět. válkou lezením. A tak první krásné věže v Adršpašských skalách byly slezeny německými lezci za Saska. Většinou to byly lezecké kluby z Drážďan a z okolí, které měly již další historii. Tento sport začali sasští lezci provádět již před první světovou válkou. Takže jejich zkušenosti lezci, kteří přijeli první v roce 1923 k nám, byli již v tomto sportu opravdovými mistry.

První jejich lezci se v Adršpachu objevili na Velikonoční svátky 1923. Všude – dle jejich vzpomínek ležel sníh, a tak provedli pouze obhlídku zdejších skal. Zjistili, že zde zatím nikdo nelezl, což bylo u nich v Sasku již nemyslitelné. Také jejich cesta vlakem k nám – přes dnešní Polsko – byla dramatická. Po prohrané 1. světové válce nesměli mít cestovní pasy, a tak hranice přecházeli nelegálně, pašeráckou stezkou. V dalších letech sem cestovali z Drážďan na kolech s plnou lezeckou výzbrojí! Místní sudetské obyvatelstvo v Dolním Adršpachu k nim bylo přátelské. Dokonce je živili, každý večer sbírkou jídla po vesnici! Sasové neměli totiž téměř žádné české peníze a za jednu čsl. Korunu museli tehdy zaplatit 1.630,- inflačních německých Marek, takže si po úspěšných prvovýstupech nemohli dát v hostinci ani pivo!

Lezci z městečka Lössnitz (dnes předměstí Drážďan), si po velikonoční prohlídce skal naplánovali další zájezd za lezením do Adršpachu na svato-dušní svátky, od neděle 20. 05. 1923. Jejich tajný plán se zřejmě v Sasku vyzradil, a tak již 29. 4. 1923 přijeli ze Saska dva lezci, Walter Rösel a Herbert Reinhold z klubu B. V. Hochland a vylezli v Adršpašských skalách v oblasti za Králem první věž u nás s názvem: Randturm, česky – Krajiní věž (tuto informaci jsme získali teprve 16. 3. 2009 ze saské klubové kroniky)! Po jejich zájezdu přijely kluby K. V. Lössnitz, F. D. K. R. a K. V. B se svými nejlepšími lezci a 20. 5. 1923 vylezli věže: Sonntags-turm (Nedělní) a Krále – což je první slezená dominantní věž v našich skalách. Při tomto zájezdu bylo vylezeno celkem 7 mohutných věží, všechny v okolí Krále. V červnu 1923 se do Adršpachu dostavil také tehdy nejlepší lezec v Sasku Otto Dietrich a provedl prvovýstup na Milence a další den 19. 6. 1923 i prvovýstup na Starostovou, což byl na tehdejší

dobu obdivuhodný výkon! Tato stará garda Sasů vylezla do roku 1945 téměř všechny dominantní věže v Adršpašských i Teplických skalách. (Dle podkladů JUDr. Karla Šmída, to bylo celkem 54 věží)!

Těmto saským prvovýstupům přihlíželi tehdy také děti z Dolního Adršpachu a ti zřejmě založili (asi v roce 1935) první, sudetský lezecký klub, K. K. E. Do konce roku 1945 přelezli většinu starých, saských cest. Ještě před 2. svět. válkou vznikl také klub A. C. W. v Teplicích n. M. Zdejší sudetští lezci se v roce 1936 proslavili prvovýstupem na věž Biskupa, absolutní dominantu Supích skal.

První čeští lezci z KAČ se dostavili do Adršpachu v roce 1935. Pod vedením zkušeného alpského lezce Josefa Janeby – vylezl jako první Čech v Alpách všechny vrcholy vyšší než 4.000 metrů – provedli první český výstup na Milence a prvovýstupem věž Džbán.

Místní čeští lezci – Náchodáci a Poličáci:

Na jaře 1944 si několik mladých děvčat a chlapců v Náchodě domluvilo zájezd na kolech na Dolní Ostaš u Police nad Metují. Byly to jediné skály na našem okrese, které se nacházely na území Protektorátu (Čech), a které směli čeští občané navštívit. Do ostatních skal v Sudetech bylo možné se dostat pouze výjimečně a jenom na časově omezenou propustku. Děvčata z Náchoda předpokládala, že dojde k turistické návštěvě skal, chlapci se však dohodli, že zkusí na některé vrcholy i vylézt. A tak v květnu 1944 dosáhli vrcholek Budíka a prvovýstupem Sluj Českých bratří. Do konce roku 1944 byly na Dolní Ostaši vylezeny téměř všechny samostatné stojící věže! Náchodáci založili i první český lezecký klub na našem okrese. Na činnosti se tehdy nejvíc podíleli: Jan Masopust – předseda, O. Beneš, Z. Pechr, bratři Jirkové, V. Samek, V. Kršiak, V. Škaroupka, J. Löffelman, bratři Zemanové, M. Tomek, M. Kovaříková, M. Lisáková, V. Teubertová, A. Baudyš, I. Tomková, J. Severa, J. Prouza, K. Vydra z Hořic, později JUDr. K. Šmíd. Tato skvělá parta horolezců a lyžařů vylezla po válce i zajímavé výstupy ve Vysokých Tatrách! Prvovýstupem vylezli M. Tomek, M. Jirka a V. Škaroupka v Adršpachu i poslední dominantní věž Elišku, na kterou si netroufli ani Sasové. Náchodáci vstoupili se svým lezeckým klubem do KČT Náchod a spolu s nimi i první lezci z Police n. M. V Polici n. M. vyrostla řada vynikajících lezců, jako F. Schejbal, F. Franke nebo Standa Čepelka, kteří přelezli i nejtěžší cesty Sasů a skvělé nové prvovýstupy na Elišku a na Hrad.

V roce 1949 se poliští osamostatnili a založili si vlastní oddíl Spartak při Sokole v Polici nad Metují. Další kluby nebo oddíly, které vznikly po roce 1945: Skauti DTJ – Velké Poříčí u Hronova (předseda Miroslav Jandáček). Z politických důvodů byl oddíl dvakrát rozpuštěn (1948 a 1969), Slavoj Teplice n. M. – zakladatel a předseda Josef Osoba, oddíl Jiskra v Dolním Adršpachu s předsedou Antonínem Rouskem, v Hronově lezli pouze dva lezci – A. Špáta a K. Brož. Pozdější oddíl MAJ vedl Jarda Stránský. Další oddíly vznikaly až po roce 1960.

Ve všech těchto oddílech se nacházeli špičkoví lezci, kteří byli schopni přelézt tehdejší nejtěžší výstupy! Soustřeďovali okolo sebe lezecké party a zacvičovali za sebe mladé talenty. Přes nesmírně obtížnou situaci s lezeckým materiálem, který se vyráběl jenom na Západě, oddíly nějak přežily čtvrt století od svého vzniku! Přesto bilance této doby byla velice dobrá. Některé oddíly měly jenom jedno lano, které si lezci půjčovali, přesto ze 75 výstupů na Milence připadlo na české lezce celkem 62 výstupů! (Info: originál vrcholová knížka).

Na Broumovkách začali lézt ve 30. letech minulého století taktéž Sasové. Vylezli zde 14 nových výstupů na samostatné věže. Čeští lezci z KAČ z Prahy zde vylezli tři prvovýstupy.

V roce 1960 nastal na našem okrese další rozvoj a milník v našem lezeckém sportu. Poprvé po válce se do našich skal znovu dostavili lezci ze Saska. Mladí špičkoví lezci měli před námi náskok, a to jak v lezecké technice, tak i ve výbavě. Měli nejen lepší lana, ale i tenké smyčky, ale hlavně speciální lezecké boty! V Adršpachu i v teplických skalách se doslova vrhli na děláni nových prvovýstupů. Od roku 1960 do roku 1999 zde přelezli 398 nových prvovýstupů, z toho 22 % v nejvyšší tehdejší klasifikaci. (Podklady: Šmíd/Lisák). Byl to impuls i pro nás, české lezce. Tehdy ale naši nejlepší lezci Jarda Krecbach a Karel Hauschke během dvou sezon náskok Sasů svými prvovýstupy smazali!

Dnes je však situace o něčem jiném uvažíme-li, že tři naši lezci – Standa Lukavský, Petr Mocek a Jarda Houser mají každý na svém kontě přes 2.000 prvovýstupů! Dnešní naše nejmladší generace provádí nové cesty v nejvyšší klasifikaci v Evropě i ve světě. Nebudu nikoho zatím jmenovat, nechám jejich hodnocení na pozdější dobu pro někoho

povolanejšího, a až bude od jejich výkonů i určitý odstup. Na závěr bych chtěl zdůraznit, že naše pískařská adršpaško-teplická škola je dnes hodně známá, o čemž jsme se přesvědčili i v USA, kde americký lezec znal některé naše vyhlášené cesty dokonce i názvem. Vyhlášené cesty u nás nejsou jenom ty nejobtížnější, nebo málo zajištěné, ale hlavně ty kvalitní svojí stavbou a různorodostí lezení, jednoduše takové, kde si každý lezec má možnost pro sebe vybrat ty nejlepší – dle svých schopností a lezecké formy. A to se nám v několika lezeckých generacích v našich terénech podařilo.

Velkým problémem je písemné zaznamenání prvovýstupů. Naši lezci někdy v místním divokém terénu nemohou ani po svých prvovýstupech věž vůbec najít! Příchodem právníka JUDr. Karla Šmída do náchodského oddílu nastal v tomto obrat k lepšímu. Vymyslel tzv. „Štítek“ pro záznam nových cest, který používáme ve vylepšené formě dodnes. Tím K. Šmíd zachránil historická data i pro další generace lezců. Dnes tuto zodpovědnou práci převzal Pavel Lisák, se svým nakladatelstvím JUKO. V posledních letech vydal celou řadu vysoce kvalitních lezeckých průvodců. Zvláště mapovací části jsou nejpřesnější a nejpřehlednější, co mají zatím lezci k dispozici.

Vysvětlivky zkratk – Kluby:

Turněři DTJ Martinkovice – Deutsche Turner Jugend, od roku 1938: Deutsche Hitlerjugend.
B. V. Hochland – Bergsteiger Vereinigung Hochland, zal. 1907
K. V. Lössnitz – Kletter Vereinigung Lössnitz, zal. 1907
F. D. K. R. – Freie Dresdner Kletter Riege, zal. 1912
K. V. B. - Kletter Vereinigung Bergfreunde, zal. 1918
K. K. E. – Kletter Klub Einheimischen- Nieder Adersbach
A.C. W. – Alpin Club Wekelsdorf – klub v Teplicích nad Metují
K. A. Č – Klub Alpistů Českých – Praha
K. Č. T. – Klub Českých turistů – Náchod
D. T. J. – Skautský oddíl: Dělnické tělocvičné jednoty. Založen 1945, zrušen 1948. Obnoven 1968, zrušen 1969, obnoven 1989.
MAJ – Textilní závod: Mistra Aloise Jiráska – Hronov

Teplické skály lákají na sokola

Kdo rád navštěvuje Adršpaško-teplické skály, ten jistě ví, že v posledních letech bývá opakované v jarním období znepřístupněna část teplického okruhu pod Martinskými a Chránovými stěnami. Důvodem je hnízdění sokola stěhovavého, který je v ČR na seznamu kriticky ohrožených druhů a v 60. letech z naší krajiny úplně vymizel. Naštěstí díky snaze českých i německých ochránců, se sokol do volné krajiny začal opět vracet.

Sokol stěhovavý je velice specializovaný lovec. Designéři a konstruktéři stíhaček by nesestrojili dokonalejší stroj pro pohyb ve vzduchu. Při střemhlavém letu na kořist dosahuje rychlosti až 450 km/hod, což z něj dělá nejrychlejší zvíře naší planety. Při takové rychlosti útoku si kořist lovce všimne, pokud vůbec, až na poslední chvíli a nemá tedy šanci uprchnout. Sokol ji svými pařáty srazí k zemi. Pokud kořist ještě žije, usmrtí ji klovnutím. Kořist ale nespořádá celou. Rád vybírá jen nejlepší kousky masa. Protože jeho nejčastější kořistí jsou holubi, pochutnává si nejvíce na holubích prsíčkách. Zbytky, které sokol nechá, přijdou vhod například krkavcům, kteří spolu často sdílí společné stanoviště.

Sokol je vybíráv jak v jídle, tak při výběru místa k hnízdění. Jeho přirozeným prostředím jsou skalní stěny, kde se sokol cítí v bezpečí. Samec vybírá z řady dutin a skalních říms a láká svou samici na potravu. Když samice přiletí, místo je vybráno. Hnízdění, ale není nijak pohodlné. Samice snáší vajíčka přímo do prachu na skále a pečlivě zahřívá, zatímco samec nosí potravu. A protože se sezení na vejcích odehrává během března a dubna, neopouští samice svá vajíčka na dlouho. Na studené skále by během několika minut rychle prostydl. Samice si neoddychne ani po vylihnutí a ještě 14 dní zahřívá mláďata stejně intenzivně jako vajíčka. V tomto období již začínají do skal proudit turisté. Sokolí hnízdo se nachází pár desítek metrů přímo nad turistickou stezkou. Sokolí samici tedy procházejí neznámí obrovští živočišné kousky od místa, kde sedí, to se jí obvykle nelíbí, a to je důvod, proč bývá tato část okruhu turistům i horolezcům uzavřena. Sokol, pokud se cítí ohrožen, odlétá a nevrací se, dokud není vzduch čistý. Ale vajíčka ani mladá ptáčka uletět nemůžou a jsou vydáni napospas přírodě tedy hlavně studenému počasí a predátorům. V případě, že samice opustí hnízdo na moc dlouho, vajíčka zastydnou a mláďata zahynou chladem. To je častý důvod neúspěchu hnízdění nejen na Broumovsku, ale i v jiných částech republiky, kde se sokoli dělí o krásné skalní stěny s turisty i horolezci.

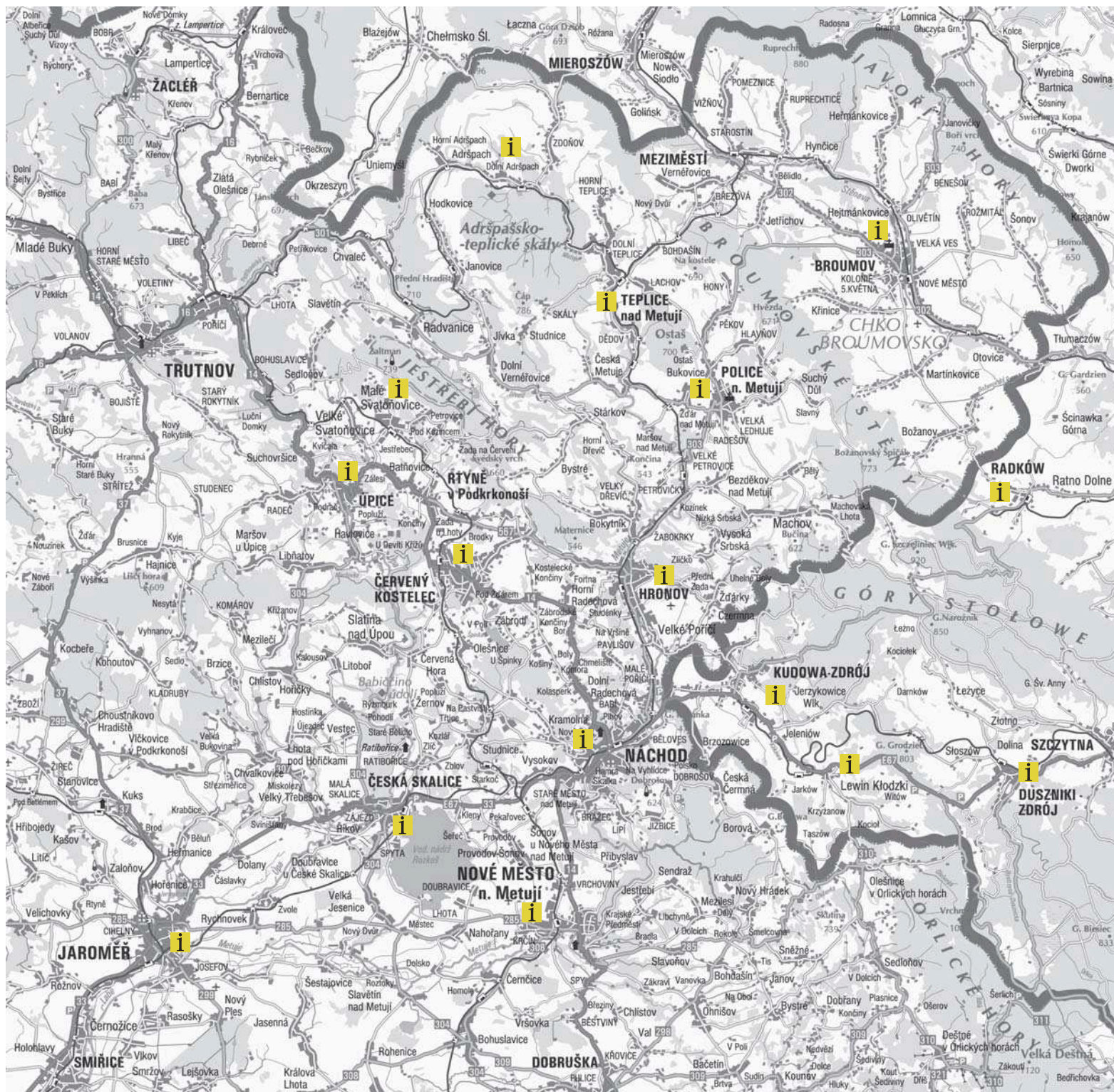
Když tedy na pár týdnů oželíme kousek skalního města, získáme pro něj za to nový krásný a majestátný klenot sokola stěhovavého. A že není ve volné krajině k zahlédnutí? Ale je! V Teplických skalách se zdržuje většinou až do podzimu. Pokud se příští rok vydaří hnízdění, budou moci návštěvníci sledovat vyvádění mláďat dalekohledem z bezpečné vzdálenosti přímo ve skalách! Ekocentrum Viola realizuje v rámci svých aktivit i program „Za sokolem do skal“, který přiblíží život sokola nejen školním a jiným organizovaným skupinám, ale i individuálním turistům, kteří do skal zavítají.

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ / EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJUREGIONALNEGO
PŘEKRAČUJEME HRANICE / PRZEKRACZAMY GRANICE

Informační centra v Kladském pomezí a v polském příhraničí

Infocentrum Adršpach

Dolní Adršpach 26, Teplice nad Metují 549 57
Otevřeno: Po–Pá 8:30–16:00, So, Ne 10:00–16:00
t: +420 491 586 012, e-mail: info@skaladrspach.cz
www.skaladrspach.cz
www.adrspach.cz

Informační centrum Broumovska

Mírové náměstí 105, Broumov 550 01
Otevřeno: Říjen–duben: Po–Čt 8:00–16:00,
Pá 8:00–15:00
t: +420 491 524 168, e-mail: info@broumov.net
www.info.broumovsko.cz, www.broumovsko.cz,
www.broumov.net

Cestovní a informační centrum Červený Kostelec

5. května 603, Červený Kostelec 549 41
Otevřeno: Po–Pá: 9:00–17:00, So: 9:00–11:00
tel.: +420 498 100 657, 724 088 587,
e-mail: info@casur.cz
www.cervenokostelecko.cz

Regionální informační centrum Česká Skalice

Třída T.G.M 33, Česká Skalice 552 03
Otevřeno: Zář–červen: Po–Pá 9:00–12:00,
12:30–17:00, So 9:00–12:00
t: +420 491 453 870,
e-mail: infocentrum@ceskaskalice.cz
www.ceskaskalice.cz, www.centrumrozvoje.eu

Informační centrum Hronov

Nám. ČSA 500, Hronov 549 31
Otevřeno: Po–Pá 9:00–12:00, 12:30–16:00
tel.: +420 491 483 646, e-mail: info@mestohronov.cz
www.mestohronov.cz

Informační centrum Jaroměř

Nám. ČSA 16, Jaroměř 551 01
Otevřeno: Po–Pá 9:00–12:00, 12:30–17:00
t: +420 491 847 220,
e-mail: info@jaromer-josefov.cz
www.jaromer-josefov.cz

Informační centrum Malé Svatoňovice

Nám. Karla Čapka 147, Malé Svatoňovice 542 34
Otevřeno: Po–Pá 8:00–16:00
t: +420 499 886 295,
e-mail: muzeum@malesvatonovice.cz
www.malesvatonovice.cz, www.jestrebihory.net

Informační a cestovní centrum Náchod

Kamenice 144, Náchod 547 01
Otevřeno: Po–Pá 8:00–17:00, So 8:30–11:30
t: +420 491 420 420, e-mail: info@icnachod.cz
www.icnachod.cz, www.mestonachod.cz

Městské informační centrum a Městská galerie Zázvorka Nové Město nad Metují

Městské informační centrum: Na Zadomí 1226,
Nové Město nad Metují 549 01
Otevřeno: Út–Ne 9:00–12:30, 13:00–16:00
t: +420 491 472 119, e-mail: info@muzeum-nmm.cz
www.novemestonm.cz
Městská galerie Zázvorka: t: +420 491 470 334,
Otevřeno: Út–Ne: 10:00–12:30, 13:00–16:00

Informační centrum Police nad Metují

Masarykovo nám. 75, Police nad Metují 549 54
Otevřeno: Po–St: 9:00–11:30, 12:00–17:00,
Út, Čt, Pá: 9:00–11:30, 12:00–15:00
t: +420 491 421 501,
e-mail: infocentrum@policko.cz
www.policko.cz

Informační centrum Teplice nad Metují

Horní 13, Teplice nad Metují 549 57
Otevřeno: Po–Ne 8:30–12:00, 13:00–17:00
t: +420 491 581 197,
e-mail: info@teplickeskaly.com
www.teplickeskaly.com, www.teplicenadmetuji.cz

Informační centrum Úpice

Dr. A. Hejny 133, Úpice 542 32
Otevřeno: Po–Pá: 9:00–12:00, 13:00–17:00
t: +420 733 739 824, e-mail: info@icupice.cz
www.upice.cz, www.jestrebihory.net

Regionalna Informacja Turystyczna w Kłodzku

Plac Bolesława Chrobrego 1, Kłodzko 57-300
Otevřeno: Po–Pá: 8:00–16:00, t: +487 486 546 89,
e-mail: rit@um.klodzko.pl www.klodzko.pl

Biuro Promocji Miasta Polanica Zdrój

ul. Zdrojowa 13, 57-320 Polanica Zdrój
Otevřeno: Po–Pá 8:00–16:00, So 9:00–15:00
t: +48 748 682 444, e-mail: info@polanica.pl
www.polanica.pl

Centrum Kultury i Promocji w Bardzie

ul. Kolejowa 12, 57-256 Bardo, t: +48 748 171 483
e-mail: beataszewczyk@wp.eu
www.bardo.pl

Biuro Inf. Turystycznej w Dusznikach Zdroj

Rynek 9, 57-540 Duszniki Zdrój
t: +48 748 669 413, e-mail: informacja@duszniki.pl
www.duszniki.pl

Punkt Inf. Turystycznej w Kudowie Zdroj

ul. Zdrojowa 44, 57-350 Kudowa Zdrój
t: +48 748 661 387, e-mail: turystyka@kudowa.pl
www.kudowa.pl

Punkt Informacyjny Lewin Kłodzki

Kłodzki pl. Kościuszki 10, 57-343 Lewin
t: +48 748698 629,
e-mail: turystyka@lewin-klodzki.pl
www.lewin-klodzki.pl

Miejsko-Gminne Centrum Informacji

Turystycznej w Nowej Rudzie
Rynek 11, 57-400 Nowa Ruda
t: +48 748 725 596, e-mail: cit@mok.nowaruda.pl

Informacja Turystyczna Radków

Rynek 17, 57-420 Radków,
t: +48 748 712 270, e-mail: giecek@giecek.org
www.radkow.eu

Informacja Turystyczna w Szczytniej

ul. Wolności 42, 57-330 Szczytna
t: +48 748 683 305 wewn. 38,
e-mail: promocja@szcztytna.pl
www.szczytna.pl

PŘIPRAVUJEME:

**LETNÍ
VYDÁNÍ**

SVAZ CESTOVNÍHO TUCHU
BRANKA, s.p.s.

Turistické noviny česko – polského pohraničí budou mít i letní podobu. Vyjdou v květnu 2011 a naleznete v nich všechny potřebné informace k nadcházející turistické sezóně. Letní vydání turistických novin bude k dispozici ve všech informačních centrech Kladského pomezí a na dalších vybraných místech. Již nyní se můžete těšit např. na informace ohledně severské chůze Nordic Walking a přineseme i seznam půjčoven, kde si tyto hole můžete zapůjčit či zakoupit.

Turistické noviny vydává: Branka, obecně prospěšná společnost pro rozvoj cestovního ruchu, Náchod.

Noviny vycházejí v rámci projektu „Kladské pomezí – turistické noviny česko-polského pohraničí“, který je spolufinancován z prostředků ERDF prostřednictvím Euroregionu Glacensis. Registrační číslo mikroprojektu CZ.3.22/3.3.02/09.01347. Náklad: 25 000 ks. Šéfredaktorka: Pavla Špačková. Redakční rada: Markéta Machová, Pavla Karásková, Jana Rutarová, Lucie Lesáková, Lucie Nýltová, Petra Kuřátková, Tomasz Pawlowski. Na přípravě vydání dále spolupracovali: Martina Tauchmanová, Daniel Denygr, Lenka Lambejová, informační centra Kladského pomezí. Grafický design: Jan Flieger [www.biograph.cz].

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ / EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO
PŘEKRAČUJEME HRANICE / PRZEKACZAMY GRANICE

www.kladskepomezi.cz

